

GERÇEĞE DOĞRU

zafer

BİLİM-ARAŞTIRMA • KÜLTÜR-SANAT DERGİSİ

560. SAYI AĞUSTOS
2023

FİYAT:
35 TL

KENDİNİ GERÇEKLEŞTİRME
İHTİYACI

HER HAYIR ALLAH'IN
ELİNDEDİR NE DEMEK?

YEDİKLERİMİZ RUH
HALİMİZİ ETKİLER Mİ?

LGBTIQ+
HAREKETİ NEDİR?

ŞAİRİN DUASI
ŞİİRLE Mİ OLUR?

BİLİMİN HAPİSTEN
KURTARDIĞI KADIN

TİTANİK FACİASI, ÇELİKTEN YAPAY ORGANLAR VE DİLİN AFETLERİ

**Abone olarak
Zafer ve Arkadaş Çocuk
dergilerimize destek olan
siz dostlarımıza
çok teşekkür ediyoruz.**

GERÇEĞE DOĞRU
zafer
BİLİM-ARAŞTIRMA • KÜLTÜR-SANAT DERGİSİ

Yeryüzü, Yüceler ve İhsan Arasında Yaradılmış Saygı Şey ile
ARKADAŞ

**Zafer Dergisi
İletişim Bilgileri**
abone@zaferdergisi.com
0 549 505 60 01 - 02 - 03

Sizlerle Ağustos 2023

Merhaba değerli dostlarımız,

Ağustos sayımız da güzel ve ufuk açıcı yazılarla dolu. Sizlerden gelen mesajlar bizleri daha da motive ediyor, şevkle çalışmamıza vesile oluyor. Ümit ediyoruz ki, bu yapılanlardan Rabbimiz de razı olur. Zaten şu hayatta amel defterimizi mahşerde yüzümüzü ak edecek işlerle doldurmaktan daha önemli bir şey var mı?

Bu yazıyı yazarken not defterim dikkatimi çekti. İlk aldığımda tertemizdi ama sayfaları boş idi. Tıpkı hayatımızın başında bizim için açılan amel defterimiz gibi... Bebek safiyetinde fakat sayfaları boş bir defter.

Elimize böyle tertemiz bir defter veriliyor. Günler adedince sayfaları var belki de... Biz yaşıyoruz diyoruz fakat bir yandan da o defterin sayfalarını doldurmuş oluyoruz.

Mahşer günü karne günümüz. Defterimiz okunacak ve notumuzu alacağız.

Değerli yazılarla, yani Allah'ın razı olduğu işlerle dolu bir defter, Cennet kütüphanesine konulmaz mı!..

Ümidimiz de duamız da gayretimiz de amel defterimizde iyiliklerimizin çok olması için... Rabbimiz lütfu ve rahmetiyle kendini tanıyan ve iman edenlerden eylemiş, Sevgili Resulü Hz. Muhammed'e ümmet eylemiş, bunun değerini burada anlayanlardan olalım inşaallah. Hem anlayanlar-

dan hem de ona göre yaşayanlardan...

Kapak konumuz da bu açıdan önemli. İnsanın kalbinde ne varsa dilinden o dökülüyor. İnancı ne ise sözü de ona göre oluyor. Her yaptığımız, her sözümüz bir yandan kaydedilirken, bir yandan da yolumuz buna göre şekilleniyor.

Sözün gücünden bahseden çok özdeyişler vardır. Ama ağızımızdan çıkan söz en başta kendi hayatımızı aydınlatır ya da karanlığa gömer. "Dil ile düğümlenen diş ile çözülmez." Nice hayatlar bir şehadet kelimesiyle yola gelir; niceleri de bir isyan kelimesiyle yoldan çıkar.

Yaptıklarımızı kaydedip paylaşmak isteriz ya; aslında her sözümüz ve işimiz kaydediliyor. O gün geldiğinde amel defteri sağından verilenlerin yaşadıkları o büyük sevinç ve her şeyin eksiksiz yazılmış olmasına şaşkınlıkları, Yüce Kitabımız Kur'an'da haber veriliyor.

Rabbimiz o gün sevinenlerden olmayı nasip etsin.

...

Ağustos sayımızın hazırlığında emeği ve katkısı olan ve abone olarak dergilerimizin yaşamasına yardım eden herkese teşekkür ediyoruz. Rabbimiz bunların karşılığını en güzel şekilde versin.

...

Gayret, çalışmak, sefer bizim; zafer Allah'ın...

— Editör

zafer

Ulusal Süreli Yayın

Ağustos, 2023 / Sayı: 560

Fiyatı: 35 TL (KDV dahil)

İmtiyaz Sahibi:

Zafer Bilim Kültür Yardımlaşma Derneği
İktisadi İşletmesi

Şirket Adına Yetkili: Cavit Çağlar

Genel Yayın Yönetmeni: Prof. Dr. Sefa Saygılı

Yazı İşleri Müdürü ve Editör: Suat Ünsal

Kapak Grafik-Tasarım: Mücahit Taşkın

Abone Servisi: Betül Büken - Sibel Aydın - M. Çağla Karaca
abone@zaferdergisi.com

Gerçeğe Doğru Zafer Dergisi

Adres: Orta mah. Pazar geçidi sk. No: 20 Adapazarı, Sakarya

Abone Merkezi ve İletişim Adresleri

Orta mah. Pazar geçidi sk. No: 20 Adapazarı, Sakarya

www.zaferdergisi.com / zaferabone@gmail.com

İRTİBAT TELEFONLARI: 0 549 505 60 01 - 02 - 03

Nasıl Abone Olabilirsiniz?

Dergimize abone olmak ve yenilemek için telefona arayabilirsiniz.

zaferabone@gmail.com adresine

isim, adres, telf. ve e-mail bilgilerinizi yollayabilirsiniz.

Abone Ücretleri

Yurt İçi abone ücreti (12 sayı, 1 yıllık): **400 TL** /KDV dahil

Yurt Dışı abone ücreti (12 sayı, 1 yıllık): Avrupa **70 EURO**

ABD: **80 USD** - Avustralya: **90 AUD**

Abone Ücretini Nasıl Ödeyebilirsiniz?

1- Kredi kartı numaranızı bize bildirerek ya da internet sitemizden ödeme yapabilirsiniz.

2- Bir PTT şubesine giderek POSTA ÇEKİ hesabımıza yatırabilirsiniz. (Lütfen posta çeki üzerine isminizi yazmayı unutmayınız.)

POSTA ÇEKİ HESAP NO: 170 880 68

Alıcı adı: Zafer Bilim Kültür Yardımlaşma Derneği İktisadi İşletmesi

3- Ayrıca aşağıdaki BANKA HESAP nolarına abone ücretinizi ödeyebilirsiniz.

Banka Hesap numaraları

Hesap Sahibi: Zafer Bilim Kültür Yardımlaşma Derneği İktisadi İşletmesi

TL HESAP NUMARALARI

(Hesap Sahibi: Zafer Bilim Kültür Yardımlaşma Derneği İktisadi İşletmesi)

-Kuveyt Türk Katılım Bankası İBAN: **TR18 0020 5000 0957 7519 4000 01**

-Türkiye Finans Katılım Bankası İBAN: **TR59 0020 6001 0903 7795 3900 01**

EURO ve USD HESAP NUMARALARI

(Hesap Sahibi: Zafer Bilim Kültür Yardımlaşma Derneği İktisadi İşletmesi)

-Kuveyt Türk Katılım Bankası

EUR: TR07 0020 5000 0957 7519 4001 02 BIC/Swift Code: KTEFTRIS

USD: TR34 0020 5000 0957 7519 4001 01 BIC/Swift Code: KTEFTRIS

Baskı-Cilt: Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş. Cihangir Mahallesi Güvercin Caddesi No:3/1
Baha İş Merkezi, A Blok Kat:2 34310 Haramidere/İstanbul

www.mega.com.tr Tel: 0 212 412 17 00 Sertifika No: 44452

içindekiler

- 8** Hayvan Kafatasları ve Çağrışımları
DOÇ. DR. RASİM SOYLU
- 10** Prens Sendromu
EZGİ AKGÜL
- 11** Kısaca Yaz, Ben Anlarım
ÖMER SEVİNÇGÜL
- 12** Titanik Faciası, Çelikten Yapay Organlar ve Dilin Afetleri
İBRAHİM KÖROĞLU
- 14** Şairin Duası Şiirle mi Olur?
TUNAHAN EREN ARSLAN
- 16** Güneş ve Yıldızlar O Kadar Sıcakken Uzay Neden Soğuk?
ELANUR OKTAY
- 18** Güle Dair Bir Neden Yok
PROF. DR. KEMAL SAYAR
- 21** Allah Nâmına Almak
HALİL İBRAHİM SERT
- 22** Karşılama... / Aile Öyküsü
SADIK SÖZTUTAN
- 24** Kendini Gerçekleştirme İhtiyacı
AYTEN YADİGÂR
- 26** Her Hayır Allah'ın Elindedir Ne Demek?
PROF. DR. ALAADDİN BAŞAR
- 29** Şempanze Gibi Büyütülen Bebek
PROF. DR. SEFA SAYGILI
- 30** Müzik Ruhun Gıdası
SELİM GÜNDÜZALP
- 32** Bilimin Hapisten Kurtardığı Kadın
NİHAL BALCI
- 36** Kestirme Yol
GAMZE KOÇ
- 37** Yaşa / Şiir
NUREDDİN PALA
- 38** Besinlerin Ruh Halimiz Üzerindeki Etkisi
PROF. DR. FATİH SATIL
- 40** Kur'an Allah'ın Mucize Kelamıdır / Rahman ve Rahim İsimlerindeki Harika Tevafuklar
PROF. DR. NİYAZİ BEKİ
- 46** Kuş Sütü Kimin İçin?
PROF. DR. Ş. HAKAN ATALGIN
- 48** Sultan
MUAMMER ERKUL
- 50** Artırılmış Gerçeklik / Hayalin İçinden Öyküler
HÜSEYİN BURAK UÇAR
- 52** Bilim Adamları Sentetik İnsan Embriyosu mu Yarattı?
PROF. DR. İSMAİL KOCAÇALIŞKAN
- 54** Okullarda Evrim II
ELİF E. BAYRAKTAR
- 56** LGBTQ+ Hareketi Nedir?
**FEYZULLAH AKDAĞ
PSİKOLOJİK DANIŞMAN**
- 57** Davet / Bir Hadis
HAZIRLAYAN: İBRAHİM YARDIM
- 59** Karikatür / Hal Dili / Şehrin Kalbi
OSMAN SUROĞLU

6 Satır Arası

47 Hazır Cevaplar

58 Düşünceler

SATIR / ARASI

Can yakıp da kalp kırma ey insanoğlu.
Senin de gülbenzin solacak bir gün.
Her canlının kalbi Allah'a bağlı.
Herkes ettiğini bulacak bir gün!
— Neşet Ertaş

Gönül genişliği ve kalp temizliği
istiyorsan insanların söylediklerine
kulak asma, sözlerine aldırma.
Bilmez misin ki onlar yaratıcılarından
bile hoşnut değiller,
senden hiç hoşnut olurlar mı?
— Hz. Abdülkadir Geylânî (ks)

Hem iyimserlerin katkısı vardır
topluma, hem de kötümserlerin.
İyimserler uçağı icat eder,
kötümserler ise paraşütü.
— G. B. Shaw

Başlamak için en uygun zamanı beklersen
hiç başlamayabilirsin; şimdi başla, şu anda
bulduğun yerden, elindekilerle başla.
— Aldous Huxley

Senin dindarlığımı artıran dost, her
karşılaştığında avucuna bir altın
koyan dosttan daha hayırlıdır.
— Bilâl bin Sa'd (Tâbiîn'den)

Kimine göre yalnızlık, hasta kişinin
kaçışıdır;
Kimine göre de, hasta kişilerden
kaçıştır.
— Nietzsche

Diline bir düğüm at ve otur. Dinle. Gıybet ve
dedikodu, münakaşa ve cedel, suizanlarla
dolu söz varsa ya durma ayrıl, ya da
engelle.
— Cahit Zarifoğlu

Sana ağır gelen o bir secde var ya;
binlerce secdeden alıp kurtarır seni.
— Muhammed İkbâl

Yaşamak, en sonunda dikilen bir taş
için...
Bütün ıstırapların işte en korkuncu bu!
Bir avuç toprak olmak, düşünen bir baş
için
...

Bizi ister toz yap savur mahşer yelinde
İster sürü çöp gibi tufanların selinde...
Sonunda bir varlığa ulaştır da Allah'ım
Bırakma tabiatın merhametsiz elinde
— Orhan Seyfi Orhon

Eğer cesur değilsen samimi olamazsın.
Eğer cesur değilsen sevemezsin.
Eğer cesur değilsen güvenemezsin.
Eğer cesur değilsen, gerçeğin peşine
düşemezsin. O yüzden önce cesaret
gelir. Ve diğer her şey onu izler.
— Osho

Hayat ön provası yapılmamış bir tiyatro
gösterisidir. Bu, alkışı olmayan tiyatronun
perdesi kapanmadan; hayatınızın her
anını değerlendirin.

— Charlie Chaplin

Namaz, kul ile Allah arasında bir bağ ve
buluşmadır. Namaz; kalbin kuvvet aldığı,
ruhun Allah'a bağlılığını hissettiği, nefsin
dünya hayatının değerlerinden daha
üstün değerler bulunduğu bir bağıdır.
— Seyyid Kutub

Her insanın tek gerçek işi, kendine giden
yolu bulmaktır.
— Hermann Hesse

Sabır insana önce zehir gibi olur, fakat
fıtrata yerleşince bal olur.
— Zübeyir Gündüzalp

Gülene neden gülüyorsun diye sorulmaz
ama ağlayana neden ağladığı sorulur.
Sen de dualarında ağla ki Rabbin sebebini
sorsun.
— Hz. Mevlana (ks)

Fil kafatası eski zaman insanları tarafından Tepegöz zannedilmiş

Sevimli kedinin kafatasından ortaya çıkarılan ortayla korkunç yaratık

Tilki kafatası ve Star Wars yaratıklarına benzeyen canlandırma

Gece veya baykuş maymunu tam bir UFO uzaylısı gibi

Hayvan Kafatasları ve Çağrışımları

DOÇ. DR. RASİM SOYLU

Bir canlı bedeninin bütünü oluşturmak için, bir araya gelen tüm küçük parçaları birlikte düşünmek şarttır. Arkeologlar ve biyologlar soyu tükenmiş canlıların fosillerinden yola çıkarak, o canlıların nasıl bir şey olduğu konusunda kesin yargılara varmakta bayağı zorlanırlar. Bilimin bütün gelişmişliğine rağmen bazı hayvanların rekonstrüksiyonu yani yeni-

den canlandırılması uzaylı denebilecek türden tasarımlara yol açmıştır.

20. yüzyılın başlarında, günümüzde yaşayan bazı canlılara ait kafatasları ilk bulduklarında çok farklı yaratıklara benzetilmiştir. Örneğin fil kafatası ortasındaki delik yüzünden Tepegöz zannedilmiştir. Belki de Tepegöz efsanesi bundan yola çıkılarak üretilmiş ola-

bilir.

Bugün artık bu kafataslarına bakarak bu canlıların nasıl olabileceklerini tahmin etmek çok zor değil. Ancak çok eski zamanlarda yaşadığınızı düşünün. Bu hayvanların kafataslarını görseydiniz, onların kesinlikle garip yaratıklar olduklarını zannederdiniz.

Aslında şöyle de düşünebiliriz: Zaten bizim görmeye alıştığımız bütün hayvanlar, aslında çok özel tasarımla yaratılmış garip yaratıklar değil mi? Onlara baktığımızda şaşırılmamız

onları göre göre alışmamız ve gözümüzde normal hale gelmesi. Bir de “zaten bu böyle olur/olmalı” şeklinde özetleyeceğimiz tabiatçı nazar. İşte bu ülfetimiz bir yandan da o canlılardaki harika tasarımları görmemize perde oluyor.

İmanî bir nazarla baktığımızda, bu tasarımlarda Allah'ın (cc), Bari, yani “yarattıklarını benzeri olmaksızın şekillendirip yokluktan varlığa çıkaran” ve Musavvir, “o varlığa has özelliklerini veren” isimlerinin harika ve benzersiz tecellilerini görüyoruz.❖

Prenses Sendromu

EZGİ AKGÜL

Büyütüldüğümüz masalların hemen hepsinde tasvir edilen kadınlar ya prensesi ya da bir prensle evlenip kapağı saraya atmaya çalışan fakirlerdi.

Çirkin rolünün cadılara ve yaşlılara verildiği, güzel olmanın prenses olmak için ilk şart olarak önümüze koyulduğu metinler ezberletildi bize.

Uzun uzun, hem de annelerimizin sesi ile.

Bilinç altımıza: “Bir prenses her zaman güzeldir, güzel giyinir. Ve bir prenses bir şeyin olmasını istediği zaman rica etmez, sadece emreder. Bir prenses zor duruma düşmüşse güçlü bir prens gelmeli ve onu o zor durumdan kurtarmalıdır!” bilgisi işlendi.

...

Yine aynı bilinçaltı bu defa büyüyünce ortaya çıktı: “ben de bir prenses gibi davranırsam aynı imkanlara sahip olabilirim!” demeye başladı.

İşte yaşanan bu durum literatüre hem de ciddi ciddi şakası “Prenses Sendromu”

olarak girmiş.

Aşırı derecede hassas ve kırılgan, her şeyin en güzeline layık olduklarını düşünen, emirler yağdırmayı seven ve patronluk taslayan, agresif ve kaprisli prensesler dolaşır sokaklarda.

Otobüste yer bulamamasından tutun akşam istediği yemeğin pişmemiş olmasına, tırnağının kırılmasından tutun istediği tonda rujun tükenmiş olmasına, karnının ağrımından tutun kahve kremasının bitmiş olmasına kadar uzatmayalım; her şeye kızan, küsen, ağlayan, isyan eden, ayaklarını pıt pıt yere vuran kadınlar görüyorsunuzdur siz de benim gibi.

Ve bütün bu olanlardan da göz hizasında ilk kim varsa onu sorumlu gören, düzeltmek için kılını kıpırdatmayan sadece oflayıp pufleyen kadınlar bunlar.

...

Herkese istediğini yaptıramayacağını anlayınca da: “Prenses olmak için prens

ihtiyacım yok, ben zaten kralın kızıyım!” diye tweet atarak gerçek hayatla yüzleşme emareleri göstermeye başlıyorlar.

Önce araba balkabağına dönüşüyor, sonra camdan ayakkabının kırıkları kalplerine batıyor...

Ayakları yere basan, ne istediğini bilen, dünyanın asla kendi etrafında dönmeyeceğine ikna olan kız çocukları yetiştirmek lazım bu yüzden.

Bencillik ile bireyselliği karıştırmayan, bütün dünya sadece onu mutlu etmek için çevresinde pervane olmalı diye beklentiye girmeyen, karakteri oturmuş ve özüne saygılı kadınlar geleceği inşa edebilir ancak.

Bence...❖

Kısaca Yaz,
Ben Anlarım
ÖMER SEVİNÇGÜL

Kader adildir, hakiki sebeplere göre hüküm verir, hak yerini bulur.

...

Farkında olmak ekseriyetle acı vericidir, uyanan ve etrafına bakıp zindanda olduğunu anlayınca derin bir elem duyan insan gibi... Bilinci uyuklayan insanın keyfi yerindedir.

...

Tevekkül budur dediler, yapmam gerekeni yapıyor, sonra da sabırla bekliyorum.

...

Binanın elektrik şebekesi, kader. Senin elektrik düğmesine basman, irade.

...

Biz kader senaryosunu bilmiyoruz. İrademiz var, en uygun olanı seçmek ve yapmakla mükellefiz.

...

Ben kendini gizler bazen biz siperinin arkasında. Hatada ve fenada ben demez de biz der mesela.

...

Mesuliyet yüklenirken dikkatli ol, seçici davran. Kendini sık sık gözden geçir, omzunda lüumsuz yükler var mı diye bak, varsa atmaktan çekinme.❖

Titanik Faciası, Çelikten Yapay Organlar ve

Dilin Afetleri

İBRAHİM KÖROĞLU

Hepimizin, düşünmeden konuştuğumuz ve sonrasında uzun uzun düşünmek zorunda kaldığımız sözlerimiz olmuştur mutlaka.

Hz. Mevlana, bu konuda bizi uyarıyor ve sözlerimizin yaydan fırlayan ok gibi olduğunu ve geri alamayacağımız için oku fırlatmadan düşünmemiz gerektiğini belirtiyor.

Dil yarasının en acı yara olduğunu bilmeyen yoktur.

Yunus Emre:

“Söz ola kese savaşı,
Söz ola bitüre başı,

Söz ola agulu aşı,

Bal ile yağ ede bir söz.”(*) diyerek, söz söylemenin bir sanat olduğunu ve tesirinin söylenen söze ve söyleniş şekline bağlı olduğunu çok güzel ifade ediyor.

Büyük Selçuklu döneminde yaşayan, miladi 1111 yılında 53 yaşında vefat eden ve geride insanın okumaya bile zor güç yetireceği sayıda eser bırakan büyük mütefekkir İMAM GAZALİ, 4 ciltlik muhteşem eseri “İHYA”nın bir bölümünü Dilin Tehlikelerine (Afetlerine) ayırmış ve 20 adet tehlikeden bahsetmiş.

O bölümde, susmanın faziletinden, boş ve fuzuli konuşmanın, çekişme ve münakaşanın, yapmacık ve süslü sözlerin, küfürlü kötü sözlerin tehlikelerinden bahsediyor ve bunların içinde en tehlikelilerin yalan söylemek, gıybet etmek, münakaşa etmek ve alay etmek olduğunu anlatıyor.

20 maddenin içinde şu madde dikkat çekiyor: “Konuşulan sözdeki gizli tehlikelerin farkına varamamak.”

Bu nedenle çok gerekmedikçe konuşmamak, susmak gerektiğini belirtiyor. Yeterli bilgiye sahip olmadan, gereksiz, ölçsüz konuşmayı, haddi aşan sözler sarf etmeyi bir hastalık olarak nitelendirmiş.

...

Haddi aşan, ölçsüz, içinde açık ve/veya gizli büyük tehlikeler barındıran sözler konusunda benim aklıma ilk gelen ve kanaatimce en çarpıcı örnek, yakın zamanda enkazına yapılan turistik gezide yine TİTAN ismi verilen denizaltının iki saat sonra batması ve içindeki 5 milyarderin kaybolması ile gündeme gelen ünlü “TİTANIC” için söylenen şu sözdür:

“Bu gemiyi Tanrı bile batıramaz!”

İnşasında 17.000 kişinin görev aldığı devasa bir gemi olan TİTANIC, yapımını üstlenen şirketin mühendislerince ve yetkililerince bu talihsiz cümle ile tanıtılmış ve “Tüm zamanların inşa edilmiş en muhteşem bilim ve teknoloji harikası” olarak nitelendirilmişti.

Bu “meydan okuyan” sözler, duyulan aşırı gurur ve abartılı coşku, ismini de Yunan mitolojisinde Tanrı anlamına gelen TİTAN kelimesinden alan bu geminin, 15 Nisan 1912 gecesi “daha ilk seferinde” batmasına engel olamamıştı. Bir buz dağına çarparak batan tek okyanus gemisiydi Titanic.

Oysa gemi yapılırken bütün hesaplar en ince ayrıntısına kadar düşünülmüş, en yüksek kalitede çelik kullanılmıştı. İhtimal verilmesi de batmasının bile üç gün süreceği hesaplanmıştı; fakat okyanusun üç bin metre derinlerine inmesi üç saati bile bulmamıştı.

İnsanlık tarihinin, insan yapısı devasa yapıların ve uygarlıkların başına gelen felaketlerle dolu olmasına ve insanoğlunun beş dakika sonra başına gelecekleri bilmekten aciz olmasına rağmen, “seçkin insanlardan seçilmiş” yolcular da asla “batmaz ve batırılmaz” bir gemide olduklarına inanmaktaydılar. Fakat geminin batışı, 2200 yolcudan 1514’ünün ölümüyle sonuçlanmış ve en büyük deniz felaketlerinden biri olarak tarihe geçmiştir.

...

Son dönemde, insanın ağızından çıkan hiçbir sözün yok olmadığı ve evrende dönüp dolaşıp söyleyene geri döndüğü ve evrenin sizden ne duyarsa onu size geri verdiği gibi Batı kaynaklı söylemler çok yaygınlaştı.

Hayatımıza güzellikleri, olumlu olan şey-

leri çekebilmek için evrene olumlu mesajlar göndermek zorunda olduğumuzu düşünenlerin sayısında önemli bir artış var.

Aslında bu konu, bize yabancı değil.

Biz “iyi diyelim iyi olsun” diyen, kötüyü çağırmamayı tembihleyen, “her şerde bir hayır” gören, isteklerimizi evrene mesaj göndererek değil Allah’a dua ederek isteyen, iyi konuşunca gül bahçesi, kötü konuşunca dikenlik olacağını söyleyen bir kültüre sahibiz.

Peygamber Efendimiz (sav) bir hadis-i şerifinde “Ya hayır konuş, ya da sus” buyuruyor.

Ağzımızdan çıkan sözlerin yaşadıklarımıza etkilerinden bahsederek bunu yeni bir şeymiş gibi sunan ve pazarlayanlar aslında Hak Aşığı Mevlana’nın 700 küsur yıl önce söylediği şu çok etkileyici sözlerden istifade ediyorlar:

“Dünyada olabilecek her bir olay için misal aleminde sayısız ihtimal uyur. Siz ağızınızdan çıkardığınız sözlerle o ihtimalleri uyandırabilirsiniz. Güzel kelimeler söyleyin ki güzel ihtimaller uyansın. İnsanın kaderine müdahalesi buradadır.”

Bariş Manço’nun dediği gibi “öğrenmemiz gereken ilk dil, tatlı dil” olmalı.

Dolayısı ile Dilin Tehlikelerinden korunmanın iki yolu var: Ya susacağız ya da tatlı dilli olacağız ki, güzel kelimeler söyleyerek güzel ihtimalleri uyandıracacağız.

...

Haddi aşan ve içinde büyük tehlike barındıran sözlere bir örnek de günümüz-

den verelim.

İnsan kemiklerini kalite-
li çelik ile değiştirmenin ve
ölümsüzlüğün peşine düşen
ünlü bilim insanı ve Google'ın
Mühendislik Direktörü Ray
Kurzweil şöyle diyor:

“İnsan kemiklerinin malze-
mesi iyi değil. Çelik çok daha
iyi. Bedene yerleştirilen yapay
kol, bacak gibi organlar doğal
uzuvlardan daha güçlü ve
dayanıklı. Genetik ve bilgisayar
teknolojilerindeki gelişmeler,
taş devrinden kalma organ-
larımızı yenilememize imkân
sağlayacak. Benim 120-150 yıl
arasında bir ömrüm olacak.
O zamana kadar bunu ger-
çekleştirirsek ben de sonsuza
kadar yaşarım.”

Burada da Titanic olayın-
daki gibi, haddin aşılması ve
kaliteli çelikten bahsedilmesi
çok ilginç. Ve bir felaketin
habercisiymiş gibi insanı ürkü-
tüyor.

Ray Kurzweil, belli ki Bizim
Yunus'un yüzyıllardır tazeliğini
koruyan şu sözlerini hiç duy-
mamış:

“Kişi bile söz demini,
Demeye sözün kemini
Bu cihan cehennemini,
Sekiz cennet ede bir söz.
Yürü yürü yolun ile,
Gâfil olma bilgin ile
Aman sakın o dilinden,
Yük olur canına bir söz.”❖

(*)Şiirin açıklaması: “Söz
olur savaşı sona erdirir, söz olur
yarayı iyileştirir, söz olur zehirli
aşı bal ile yağı eder.”

Şairin Duası Şiirle mi Olur?

TUNAHAN EREN ARSLAN

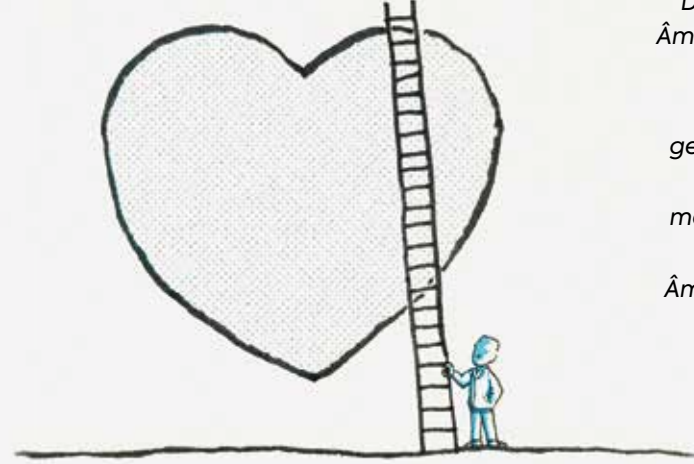
Dua, insanın Allah ile arasındaki samimi bir
sohbettir. Kalbi rahatlatan sevgi dolu bir söyleşi-
sidir. “Bana dua ediniz, duanıza icabet edeyim.”
ve “Bana dua ettiği vakit, dua edenin duasını
kabul ederim.” ayetlerine bakıldığında kıldan
beklenenin, durumunu yalnızca Allah'a beyan
etmesi olduğu görülür. Ayrıca “Dua ibadetin
özüdür.” hadisi gereğince duanın bizzat ibadet
olduğu anlaşılmaktadır. Yine “Dua müminin
silahıdır, dinin direği, göklerin ve yerin nurudur”
hadisi ile, insanın gücünü Allah ile olan iletişi-
minden alması gerektiği vurgulanmıştır.

Dua, kulun Rabbiyle konuşmasıdır. Öte yan-
dan öyle kimseler vardır ki duasını şiire dönü-
ştürmüştür. Hayatını şiirle anlamlandıran nice şair
duasını dizelere dökmüştür. Şairlerimizin ruhla-
rında oluşan haykırışları kâğıda dökmesi sonucu
oluşan edebiyatımızdan seçkin örneklerle geç-
meden önce dua kelimesinin etimolojisinden
bahsedelim.

Kulun bütün benliğiyle Yüce Yaradana
yönelerek, ondan istek ve dilekte bulunması
anlamında dinî terim ve bu amaçla icra edilen
bir ibadet şekli olan dua, Arapça kökenli bir
kelimedir. “Çağırma, seslenmek, istemek; yar-
dım talep etmek” anlamında mastar olmakla
beraber “küçükten büyüğe, aşağıdan yukarıya
vaki olan talep ve niyaz” manasında da kullanı-
lmaktadır. İslam literatüründe ise Allah'ın yüceliği
karşısında kulun aczini itiraf etmesini, sevgi ve
tazim duyguları içinde yardımını dilemesini ifade
etmektedir.

...

Gelelim edebiyatımızın farklı dönemlerinden

örneklerle... Destanlardan baş-
layarak günümüze kadar şairlerin şiirlerinde
dua örneklerine rastlamaktayız. Türk edebi-
yatının temel eserlerinden olan Dede Korkut
Kitabının tüm anlatıların sonunda Dede Kor-
kut gelerek dua eder. Bunlardan biri:

“Yerli kara dağların yıkılmasın. Gölgelece
yüksek ağacın kesilmesin. Hep akan güzel
suyun kurumasın...”

Ünlü saz şairi Karacaoğlan, şükretmek ve
Allah'ı hamdüsena etmek için Allah'tan uzun
ömür ister:

“Ömrüm uzun eyle Bârî Hudâ / Hamd ü
senâ şükür etmek isterim”

...

Hem halk ozanı hem de devlet sanatçısı
Şeref Taşlıova ise şu şekilde dua eder:

“Oğluma terbiye kızıma iffet
Milletime refah yurduma kismet
Gençliğime saygı hocama şefkat

İhtiyacımız çok bol ver Allah'ım”

İstiklal Şairi Mehmet Akif Ersoy, Türk mil-
leti ve âlem-i İslâm için dua ediyor:

“Yâ İllâhî bize tevfikini gönder... Âmin!

Doğru yol hangisidir millete göster...

Âmin!

Ruh-ı İslâm'ı şedâid sıkıyor, öldürecek.

Zulmü te'dip ise maksûd-ı mehibîn,
gerçek.

Nâra yansın mı beraber bu kadar
mazlûmîn?

Bî-günâhız çoğumuz... Yakma İllâhî!
Âmin!”

Millî değerleri ve dinî heye-
canları işleyen Arif Nihat
Asya şöyle seslenir:

“Biz, kısık sesleriz...
minareleri,

Sen, ezansız bırakma

Allahım!

Ya çağır şurda bal yapanlarını,

Ya kovansız bırakma Allahım!

Mahyasızdır minareler... göğü de,

Kehkeşansız bırakma Allahım!

Müslümanlıkla yoğrulan yurdu,

Müslümansız bırakma Allahım!”

Ünlü şair Faruk Nafiz Çamlıbel, şu şekilde
Rabbiyle dertleşir:

“Ben ki bir günahkâr gibi huzura

Çıkarak her akşam sana el açtım.

Semadan düşecek bir damla nura

Susamış gönüller gibi muhtaçtım...”

Evet, şairin duası şiirle olur. Hayatın
tamamını anlamlandırarak duygu ve düşün-
celere muazzam bir dinamizm katan büyük
gücün adıdır inanç. Yukarıdaki örneklerden
de görüyoruz ki inanç, edebiyatı besleyen
faktörlerin başında gelmektedir.❖

Güneş ve Yıldızlar O Kadar Sıcakken, Uzay Neden Soğuk?

ELANUR OKTAY

Güneş ve yıldızlar gibi uzay nesnelerinin inanılmaz derecede sıcak olduklarını biliyoruz. Ancak, uzayın genel olarak soğuk olduğunu da duymuşsunuzdur. Bu durum, kafanızda birçok soru işareti oluşturabilir. Güneş ve yıldızlar o kadar sıcakken, uzay neden soğuk? İşte bu blog yazısında, bu ilginç konuyu detaylı bir şekilde ele alacağız ve bu sıcaklık farkının nedenlerini açıklayacağız.

Güneş ve Yıldızların Sıcaklığı

Güneş, milyonlarca derece sıcaklıkta olan devasa bir yıldızdır. İçerisinde sürekli termonükleer füzyon reaksiyonları gerçekleşir ve bu reaksiyonlar sırasında büyük miktarda enerji açığa çıkar. Güneşin sıcaklığı, bu sürekli nükleer füzyon reaksiyonlarından kaynaklanır. Yıldızlar da benzer şekilde, kendi içlerinde sürekli olarak termonükleer

reaksiyonlarla enerji üretir ve bu nedenle çok yüksek sıcaklıklara sahiptir.

Uzayın Soğukluğunun Nedenleri Atmosferin yokluğu

Uzayın soğuk olmasının en önemli nedenlerinden biri atmosferin yokluğudur. Dünya üzerindeki atmosfer, güneşten gelen ışınların bir kısmını emerek gezegenimizi ısıtır. Ancak uzayda, atmosfer bulunmadığı için güneş ışınları doğrudan yüzeye ulaşır ve uzay soğukluğu hissedilir. Atmosferin yokluğu, uzayın ısıyı emme yeteneğini de sınırlar, bu nedenle uzayda sıcaklık çok düşüktür.

Termal iletkenlik

Uzayın soğukluğunun bir diğer nedeni, termal iletkenlik. Termal iletkenlik, bir maddenin sıcaklığını iletme için ne kadar etkili olduğunu gösteren bir özelliktir. Uzayda,

madde bulunmadığından dolayı termal iletkenlik de çok düşüktür. Bu da, uzayın sıcaklığının nesnelere uzaklaşan ısıyı emme yeteneğini sınırlar ve soğukluğun devam etmesine yol açar.

Radyasyon

Uzayın soğukluğunun bir diğer önemli nedeni, radyasyondur. Radyasyon, elektromanyetik dalgalar veya parçacıklar şeklinde enerjinin yayılmasıdır. Uzayda, güneşten ve diğer yıldızlardan gelen radyasyon önemli bir etkidir. Ancak, bu radyasyonun yoğunluğu düşüktür ve uzayın büyük boşluklarında dağılır. Bu da uzayın genel olarak soğuk olmasına neden olan bir faktördür.

Uzayın Soğukluğu ve İnsanlar

Uzayın soğukluğunun insanlar üzerindeki etkileri de dikkate değerdir. Astronot-

lar, uzay yürüyüşleri sırasında soğukla mücadele etmek zorundadırlar. Uzayda, güneş ışınlarından gelen sıcaklık olmasa da, astronotların vücut ısılarını kaybetmemeleri için özel giysilere ihtiyaçları vardır. Bu giysiler, vücut ısını korumak için yalıtım sağlar ve astronotların soğukla baş etmelerini mümkün kılar.

Sıkça Sorulan Sorular (FAQs)

Uzayın sıcaklığı ne kadar düşüktür?

Uzayın sıcaklığı, genellikle -270°C (-454°F) olarak kabul edilir. Bu sıcaklık, mutlak sıfır noktasına oldukça yakındır.

Güneş neden bu kadar sıcak?

Güneşin sıcaklığı, içerisinde gerçekleşen sürekli termonükleer füzyon reaksiyonlarından kaynaklanır. Bu reaksiyonlar sırasında büyük miktarda enerji açığa çıkar ve Güneş'in yüzeyini ısıtır.

Uzayda sıcaklık hissedilebilir mi?

Uzayda, atmosfer bulunmadığı için sıcaklık hissedilemez. Ancak uzay araçları ve astronotlar, güneşten ve diğer yıldızlardan gelen radyasyon ve soğukla mücadele etmek için özel önlemler alırlar.

Uzay neden termal iletkenlik açısından etkisizdir?

Uzayda, maddenin yoğunluğu düşüktür ve boşluklarla doludur. Bu nedenle termal iletkenlik de çok düşüktür ve uzay, ısıyı nesnelere uzaklaştırır.

Astronotlar uzayda nasıl soğukla mücadele eder?

Astronotlar, uzay yürüyüşleri sırasında özel giysiler giyerler. Bu giysiler, vücut ısını korumak için yalıtım sağlar ve astronotların soğukla baş etmelerini mümkün kılar. ❖

Güle Dair Bir Neden Yok

PROF. DR. KEMAL SAYAR

İnsan ilişkilerinde tereddüt ve korku galip geliyor. Kimi ruh dünyamıza alacak, kimi dışarıda bırakacağız? İçimize buyur ettiklerimiz sınırlarımızı ihlal eder mi? Kendimizi başkalarının beğenisine göre mi düzenleyeceğiz? Öteki korkusu; beni yargılayan, bana rakip olan ve bazen ikisi birden olan ötekinden korku. Hem korkuyoruz ötekinden, hem de yalnız kalamıyoruz. Kendi kendine kalma zorluğu. Günümüzün sorunlarından birisi de bu. Kendimizle baş başa kalamıyor, hemen bizi oyalayacak, dikkatimizi çekecek bir uyarana yönelmek istiyoruz. Cep telefonu, televizyon, abur cubur yaşantılar. Mesele sadece kendin olmak değil, kendin kalmak, kendinle kalmak. Hayatın önümüze serdiği sofralarda yetinmek yerine kitleğe, sahip olmadığımızı, henüz yapmadığımızı odaklanıyoruz. Modern hayatın bir vasfı varsa, o da dur durak bilmez bir meşguliyettir. Bir uyuşma hali, içimizde büyüyen boşluktan

bir kaçış teşebbüsü. İçimizdeki boşluğu, can sıkıntısını ve boş zaman dehşetini, sürekli meşgul olarak korumak istiyoruz. Verimlilik anahtar kelime. İyi de, hayal kuramayan, aylıklık edemeyen, sürüden ayrı düşüneyemeyen, itiraz hakkını kullanamayan, dünyayı saran güzelliği göremeyen biri, baştan aşağı verim olsa ne olur?

Kötü beslenme sadece gıdayla olmuyor. Zihnimizi çöple dolduran ve dikkatimizi derin/güzel olandan alıkoyan her "çabuk" mesaj, her e-posta veya gönderi de bizi kötü besliyor. Beynimize yedirdiğimiz şeylere dikkat. Malumat diyetine ihtiyacımız var. Gözü ve gönlü malayaniden sakınacağımız bir diyet. Yüce olan derindir ve güzel kendisini hemen ele vermez. Byung Chul Han'ın sözleriyle: "Güzel saklıdır. Gizleme güzellik için aslidir. Şeffaflık güzellik ile anlaşamaz. Şeffaf güzellik bir oksimorondur, zıtların birleşimidir. Güzellik zorunlu olarak bir görü-

*Güle dair bir neden yok,
gül açar çünkü açar
Ne gözetir kendini,
ne görülme arzular.
— Agnelus Silesius*

nümdür. İçinde opaklık barındırır. Opak gölgeli demektir. Bu yüzden güzel, doğası gereği örtüsü açılmayandır. Örtüsüz ve gizemsiz çıplaklık olarak pornografi, güzelin karşı figürüdür. Pornografinin ideal yeri vitrindir. Gizlemek, geciktirmek, oyalamak güzelin mekân-zamansal stratejileridir... Güzel, görünmekten tereddüt eder... Güzel, meselenin yanında, köşede vuku bulur. Örtme güzellik için aslidir. Örtüsünün açılmaması güzelin özündendir... Güzel nesne sadece örtüsünün altında kendisi olarak kalabilir. Örtülmekle, sonsuz derecede göze çarpmayan hale gelir."

Güzelliğin uğruna alın teri dökmek gerekir. Onun için çalışıp çabalamalı, onu kazanmalıdır insan. Doğuda hemencecik keşfedilen bir güzellik bayağı kabul edilir. Kişi örtüleri kendi zihinsel çabasıyla kaldırmalı ve sıradanın altında yatan sıra dışına, karmaşıklığın altında yatan basitliğe ulaş-

mayı bilmelidir. Güzel bir şey, ilk elde basit görünse de bir derinlik duygusu verir, insan onun mertebelerinden aşağı düşerken masum ve yabancı bir baş dönmesi yaşar. Güzellik bizi sarar, kuşatır. Ama kimileyin de yavaşça ele verir kendisini. Güzellik, onun güven ve ifşasına degecek bir ritimde ona yaklaştığımızda, kendisini gösterir. Bizde güzellik varsa görürüz güzelliği. Güzellik güzelliği bilir. Güzel güzeli görür, güzeli gören güzelleşir. Güzellik, ruhun fiyakasıdır.

Baştaki şiire dönelim. Gül açar, çünkü açar. Kendini gözetmez ve görülüp görülmediğini umursamaz. Bir kuş da tıpkı bunun gibi, bir şarkısı olduğu için şakır. Kimseye kendini beğendirmek için, övgüler almak için değil, sadece bir şarkısı olduğu için. Güzellik bazen sadece kendiniz olmanın özgürlük ve berraklığındadır. Başka bir şeye ihtiyaç yoktur. Kâbe olağanüstü yalınlığında güzeldir. Dışarıdan müdahalelere boyun bükmeden, dışarının beklentilerine uymak için kendini değiştirmeden, kendiliğinden ve saf varoluş. Gül kendisi olmaktan razıdır, o zaten olduğu şeydir. Başka bir seviyede bu şiir, tabiatın özgürlüğüne bir ilahi gibi okunabilir. Bir yandan da gül serpilmektedir, yani büyümenin lütfu ile barışık bir haldedir. Tabiat insan için işlev göstermez ve bu bizim hayatlarımızı yaşama biçimimizden çok farklıdır. Bazen açlığımızın aciliyeti bizi zaten bir ziyafette olduğumuz gerçeğine körleştiriyor. Halbuki bunu kabullenmek her şeyi değiştirebilir. Sürgünde değiliz, her zaman evdeyiz. Zihinlerimiz bizi ayıran duvarları görmeye meyyal olsa da gerçekte bu duvarlar örtülerden başka şeyler değil. Her an ve her durumda, huzurdayız.

Âlem bizim gördüğümüz kadar mı, yoksa daha fazlası mı? Maneviyat; uzağın içindeki yakını, aza saklanmış çoğu, çokluk suretinde görünen birliği sezme çabasıdır. Çıplak gözle gördüğümüzle yetinmeme,

daha fazlasını görme/bilme/duyma isteği. Kalbiyle gören, varlığa yakınlaşır. Maneviyat bir anlamda varlığa sinmiş olan güzellikle kurulan bir ilişki, bir tür yakınlık ayarıdır. Madem maneviyat gerçek bir mevcudiyetin içimizde uyanmasıdır, o halde kendimize, güzelliğe ve Allah'a yakınlaşmaktır. Ama varlığı zorlayamazsınız. Teslimiyet her türlü zorlamayı bırakmakla olur. Belki de ruhsal bütünlüğün sırrı bu kabullenişte yatar, teslim oluşta, yani zaten ilahi şefkatin kucağında olduğunuzu bilmekte. Belki de sır, şair John O'Donohue'nin söylediği gibi, "Allah'ı aramaya çıkmakta değil Allah'ın sizi bulmasına izin vermektedir. Kimse kalbin sınırsız imkanları ona verilmeksizin dünyaya gönderilmedi." Kalp takallüb eder. Kalp genişler, içine yedi cihanı sığdırır.

Pek çok insanın kalbin derinlik ve güzelliğini fark etmeksizin bir ömür geçirdiğini bilmek çok acı. Pek çoğumuz hayatı bir dayanıklılık sınavı veya sonsuza dek ağlayacağımız bazı yaralarımızı içinde sakladığımız bir yer olarak düşünüyoruz. Oysa kimi insanlar, ıstırap seli içinde kalmalarına rağmen, varlıklarının özünü bozulmamış olarak muhafaza ederler. Onlarda derin bir sükûnet ve nezaket hissederiz. Sanki yaşanan bela ve musibetler ebedi hazinelerin içsel kapısını aralamıştır. "Definelere malik viraneler var." Bazen de, İbn Arabî'nin söylediği gibi "O'nun kendi nurunda tezahürü o kadar yoğundur ki idrakimizi aşar geçer ve O'nun tezahürü bir perde olur." Nuru onu görmeyi perdeler. İş, kalbin çatlaklarından ve örtülerin bir anlık kalkışından sızan ebedi ışığı hissedebilmekte. İş sonsuzluğun sanatkarı olmakta, hiçlik uçurumunun kıyısında güzelliğin fısıltısını duyabilmekte... Yücelik derinliktedir.

Güzellik bize kendimizi dünyada evimizde hissettirir. Buradayız ve burada olmamızın bir amacı var. Öte yanda güzellikle hemhal olmak ebediyet arzumıza cevap

vererek, bu dünyanın ötesine de işaret eder. Güzeli fark etmek, kusurlarımızla yaşamaya razı olurken, aşkın olanla yüce bir beraberliği de arzulamaktır. Güzelliği tecrübe etmek, güzellik nesnesi hayatın bir parçası olduğunda, onun her şeyi daha güzel kılacağına dair bir umut telkin eder. Bir şeyi güzel bulmaya devam ediyorsak hayatın bize sundukları henüz bitmemiş demektir. Hakikat, güzellik ve iyiliğin ilahî varlığın çehreleri olduğu ve ilahî olanın, insan ruhuna bunlar yoluyla bilindiği öteden beri tartışılmıştır. Kur'an'da, "Allah'ın veçhinden başka her şey helak olucudur," buyurulmuştur. İnsana ötelere bir yerde başka bir yurt olduğu bilinci bize hakikat, güzellik ve iyilikle ayan olur. Bu yönüyle güzellik ve iyilik, aynı hakikatin değişik görünüşleri olarak da ele alınabilir.

"Tanrı'nın yakınlığı insanın yaralanabilirliğinin sırrıdır," diyor John O'Donohue, "Kusurlu bir dünyada çocuksu yetişkinler olduğumuz için yaralanıyor değiliz. Yaralanıyoruz çünkü içimizde Tanrı'nın ihtimamından bir öz taşıyoruz. Dostlarımız ve ailemize duyduğumuz sevgi, dünya ve evrene duyduğumuz ilgi, başka insanların ıstırap ve ümitsizliğine karşı merhametimiz, sadece içimizdeki bencil olmayan genden değil, ruhumuzda saklı bulunan ve sevginin getirdiği nezaket, merhamet ve güzelliği her şeyin üzerinde tutan bir ilahî özden kaynaklanıyor. İhtimamın olduğu her yerde Tanrı mevcuttur." "Kişi kendisini yaralanmaya maruz bırakmadan başkasını göremez... Yaralanma olmadan hakikat yoktur; doğruyu alma, yani algılama da yoktur. Aynının cehenneminde hakikat yoktur," diyor Byung Chul Han. "Cânıma bir merhaba sundu ezelden çeşm-i yâr / Öyle mest oldum ki gayrın merhabasın bilmedim" diyor Ahmet Paşa.

Aşka dair bir neden yok. ❖

Allah Nâmına Almak

HALİL İBRAHİM SERT

Âdem peygamber ve Havva annemiz yasaklanmış meyveyi yediklerinde hem ayıp yerleri kendilerine göründü hem de cennetten çıkarıldılar.

Yasaklanmış bir şeyi yemenin insanın başına neler getirebileceğine dair daha büyük bir uyarı olamaz sanırım.

Anlaşılan o ki yasaklanmış yâni haram olan bir şeyi yemek insanın hem hayata bakışını bulandırıyor, hem de maddi hayatını cennetten dünyaya gönderilmiş gibi kötüleştiriyor.

"Dindarlığınız, boğazınızdan geçen lokmanın helalliyi kadardır" diye okumuştum bir yerde. Günümüzde market raflarındaki ambalajlı ürünlerin çeşitliliğini, abur cuburları, et reyonlarının cazibesini, fırınlarda pişen bol katkı maddeli ekmeği düşününce hangi şeyin helal hangi şeyin haram olduğunu bilebilmek neredeyse imkansız.

Gıda kodlarının ne anlama geldiğini, hangi içeriklerin şüpheli, zehirli ya da haram olduğunu öğrenip, çetesini tutup, aldığınız

her ürünü bir dedektif gibi incelemek, helal olana ulaştırabilecek bir yöntem elbette. Yorucu ve zor da olsa bu yapılabilir. Ama hem gıda konusunda hem diğer her hususlarda daha kısa bir yöntem bulabiliriz belki.

Bediüzzaman okumalarımda dikkatimi çeken ve not aldığım bir cümle var:

"Allah namına vermeliyiz. Allah namına almamız. Öyle ise, Allah namına vermeyen gafil insanlardan almamalıyız."

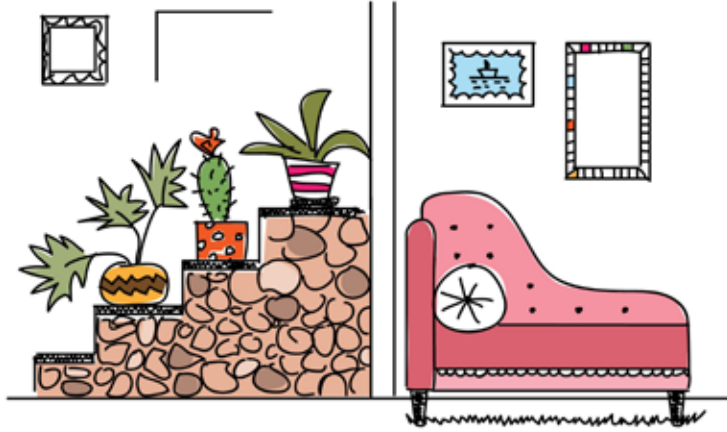
Gıda kodlarını ve katkı maddelerini takip etmemiz zor, ancak ürünlerin reklamlarını bir şekilde hepimiz izliyoruz. Reklamlar aynı zamanda o ürünü satan firmanın ürünün içeriği konusundaki helal-haram yaklaşımını, en azından niyetini de ortaya koymaktadır.

Muhakkak her fiilimizde bir niyet hâkim olur. Marketiniz varsa alkol satar veya satmazsınız, konuşurken küfür eder veya etmezsiniz, müzik aleti kullanırken bile niyetiniz belirleyici olur, ya isyanı seslendirirsiniz ya da teslimiyeti.

Yani her şeyde "Allah nâmı" ile hareket etmek ya da etmemek vardır. Bir gıdanın üretiminde, bir elbisenin dikiminde, bir besinin yapılışında, bir reklam filminin çekiminde "Allah nâmına" hareket etme niyetinin bulunup bulunmaması, bizim için yeterli bir kriter olsa gerek.

"Allah nâmına" hayatında hiç yer vermeyen her sektörden firmaların, markaların ürünlerinden mümkün olduğunca uzak durmak bizi daha çok helal dairesinde tutacaktır.

Cenneti hak etmenin ve bakımımızı düzeltbilmenin çarelerinden biri de budur belki, ne dersiniz? ❖

Karşılama...

SADIK SÖZTUTAN

Komşu kadın çıkınca, adam sinirle nefes boşalttı:
 - Off... Yolculuğa çıkacağımızı gördüğü halde kalkmak bilmiyor! Allah muhafaza, kendi adıma en büyük korkum, istemediğim yerde bulunmaktır!
 Karısı da katıldı:
 - Hele şükür gitti! Neyse...
 - Aslında... Bana kalırsa bu seyahate hiç gidesim yok hatun. Ama sen maşallah yerinde duramıyorsun. Eteklerin zil çalıyor. Yüzünde yılların imzaladığı çizgileri ve yavaş yavaş bükülen beliyle orta yaşın biraz üzerindeki kadıncağız, dudaklarına yayılan tebessümü saklamaya çalışarak:
 - Sen benden daha çok seviniyorsun, dedi, yalan söyleme bey.
 - Ben oğlumun göreceğim için seviniyorum, sen gelinini.
 - Gelini nereden tanıyorum ki, özlemiş olayım?
 - Neyse neyse, gelir şimdi Mevlüt... Hazır mısın çıkmaya?
 - Ben hazırım, sen hâlâ gömlekle oturuyorsun.
 Kapı zili çalınca adam ceketini giydi, paltosunu koluna attı, bavula uzandı.

Mevlüt, onları tren istasyonuna götürecek olan minibüsün sahibi olan komşularıyla.

İstanbul'a gidiyorlardı.

...

Tren garının yüksek tavanlı, soğuk beton salonundaki ahşap bankta yan yana oturuyorlardı.

- Ne kadar sürer yol?

- Bir güne ancak gideriz, on iki saat filan.

- Dedim sana, otobüsle gitseydik yedi sekiz saat sonra oradaydık. Paraya mı acıdın bilmem ki...

Adam kaşlarını çatarak karısına döndü, "Kes sesini" der gibi baktı. Kadın, onun bu yalancı öfkesine inat, biraz daha sokuldu kocasına... Bir önceki konuşma hiç yapılmamış gibi, sevgiyle eşine şöyle dedi:

- Sen de yaşlandığını hissediyor musun adamcığım?

Gülbüz Bey, derin bir iç çekti, farklı konuştu:

- Yoo, oğlum evlendi diye yaşlanmış mı oluyorum?

Bağdagül Hanım, kendi cümlelerine ağlamaya başladı:

- Çocuk yapmaktan korkmuştuk uzun süre... Oğlumuz doğunca, böyle bir mutluluk için niye geç kaldık diye pişman olduk sonra... Zeynel'imize olan sevgimiz azalmamış diye ikinci bir çocuk yapmadık...

- Yahu niye ağlıyorsun şimdi, bunda ağlayacak ne var?

Bağdagül Hanım siyah ve büyük çantasının içinden mendil ararken, Gülbüz Bey, eli paltosunun cebinde, bu kez dirseği ile karısının kolunu dürttü:

- İnsanlar geliyor, sakın ol.

...

Gülbüz Bey emekli öğretmendi. Karısı kendi köylüsü, uzaktan akrabası, ev hanımıydı. Evliliklerinin yirmi altıncı yılındaydılar.

Çok düşkün oldukları tek çocukları Zey-

nel, sınıf öğretmenliğini bitirmiş, İstanbul'da mesleğinin ikinci yılını yaşıyordu.

Ve oğulları, onlara, hayatlarının en büyük sürprizini yaptı bir gün; telefonda, "Şey anne, ben evlendim" diyerek...

Zeynel, anne ve babasının biraz ileri yaşlarında dünyaya geldiği için, sanki aradaki yaş farkı, mesafe farkını da getirmiş gibi, gönül dünyasını hiç açmamıştı onlara...

Flörtünün ve müstakbel kayınvalidesinin de baskısıyla pat diye evlenivermişti.

Şimdi anne ve babası, bekâr olarak İstanbul'a gönderdikleri oğullarının "evlenmiş halini" görmeye gidiyorlardı.

...

Bağdagül Hanım'ın içi içine sığmıyordu, Haydarpaşa Garı'nın beton parkelerinde oğlunun arar gözlerle treni taradığını görünce eliyle işaret etti:

- Hah, orada Zeynel!

Gülbüz Bey, eşinin kolundan tutup yüzünü kendisine çevirdi:

- Bak, bir kere daha söylüyorum hatun, oğlana sitem etmek yok! Niye bizden habersiz evlendin diye dırdır yok. Hele gelinimize... Asla!

Anne, yol boyunca tekrarlanan bu tembihten bıkkınlığını göstermek için suratını asarak:

- Tamam tamam, dedi.

...

Zeynel, babasının ve annesinin elini öptükten ve bir iki alışıldık laf etikten sonra, ezik bir şekilde ortaya konuştu:

- Takside konuşamayız. Şöyle bir durum var... Bizim hanım biraz titizlik yapıyor da... Onların şeyleri böyleymiş...

Baba, laf kalabalığından şüphelendi:

- Ne demeye çalışıyorsun oğlum?

Oğlan, bir haftadır zihninde evirip çevirdiği cümleyi, bir ateş topu gibi orta yere döktü:

- Otelde kalacakmışsınız... ❖

Kendini Gerçekleştirme İhtiyacı

AYTEN YADİGÂR

İnsan ihtiyaçlarının sınırsız, bu ihtiyaçların giderileceği kaynakların ise sınırlı olduğunu söyler iktisat bilimi...

Maslow Piramidi modelinde ise ihtiyaçlar hiyerarşisi beş temel kategori olarak gruplandırılır ve en alttan başlayarak yukarıya doğru sırasıyla fiziksel ihtiyaçlar, güvenlik ihtiyacı, sosyal ihtiyaçlar (ait olma, sevgi), saygınlık (değer) ihtiyacı ve kendini gerçekleştirme ihtiyacı zikredilir. Bu modele göre “kendini gerçekleştirme” piramidin en tepesinde yer alan bir üst ihtiyaçtır ve bunun gerçekleştirilmesi kendinden önceki temel ihtiyaçların karşılanmış olmasına bağlıdır.

Tabandan tavana hiyerarşik sıralama içinde insan psikolojisini izah eden bu model, tarihte veya günümüzde tüm zorluk ve imkânsızlıklara rağmen açlık, yokluk ve ötelenmek pahasına kendileri olmalarını sağlayan inanç ve değerlerini her şeyin önüne koyarak hayatlarını mücadele ile geçiren insanların anlam dünyalarını izah etmede yetersiz kalıyor. İnsanı insan eden değerler uğruna yaşamış nice hayatlar hem kendi çağları hem sonradan gelen nesiller için büyük bir ders ve ibret

örneği. Böyle örnekler olmasa insan olmaya dair mevcut tüketime dayalı sistemin tanımladığı şekilde “tüketikçe var olan / tükettikçe kendi olan varlıklar” olduğumuz rüzgârına kapılmak işten bile değil. Çünkü tüketmenin bir çeşit “kendini gerçekleştirme” / “kendi olma” / “iç tatmine erme” olarak lanse edildiği zamanlardayız.

Kendini gerçekleştirmeden ne anlıyoruz peki?

“Kendilerinden doyum bulan, yapabileceklerini ortaya koyan, yaşamda kendileri için bir anlam bulabilmiş insanlar” diye tanımlıyor Maslow. Buna göre biyolojik, sosyal ve psikolojik ihtiyaçlarını gideren bireylerin, daha özgür ve iyi hissedecekleri ve bundan sonra sıranın varolan potansiyellerini açığa çıkarmaya geldiği kabul ediliyor.

Kendini gerçekleştirmiş, iç tatmine ermiş bireylerin özellikleri de şöyle sıralanıyor: Kendilerini ve başkalarını olduğu gibi kabullenme... İnsanları, olayları, hayatı, objektif olarak değerlendirme... Derin ve anlamlı ilişkiler kurabilme... Empati... Özerklik... Yalnız kalabilme... Kendiyle vakit geçirebilme...

...
Diğer yandan her ne kadar insanın ihtiyaçları sınırsızdır dense de hayatta kalmayı sağlayan üç temel ihtiyaç öne çıkıyor: Yeme-içme, giyinme ve barınma...

İhtiyaçlar hiyerarşisinde en alt basamakta zikredilen fizyolojik ihtiyaçlar bir başka deyişle. Bu noktada insan duygu ve düşüncelerinin büyük ölçüde beslendiği, gündemin ve günlük rutinin şekillendiği sanal dünya ve TV programlarında nasıl bir format içine sokulduğumuzun farkında mıyız diye düşünmek gerekiyor.

Evet, yeme-içme temel bir ihtiyaç. Ancak sosyal paylaşım ağlarında veya yemek programlarında ele alınış biçimine bakıldığında bu temel ihtiyacın başka bir şeye evrildiği görülüyor. Yaptığınız yemek, yediğiniz mekan, kullandığınız takımlar, masa düzeniniz, insanlara sunum şekliniz, size ikram edilen yemeğe öncelikle eleştiri nazarıyla bakmak, insana, emeğe saygıdan yoksun yaklaşımlar ve tavırlar... Zamani ve enerjiyi ayrıntılara harcamak... Yıpranmak... Yıpratmak...

Evet, barınma temel ihtiyaçlardan bir diğeri. Ancak bunun da anlam dünyamızda artık farklı yorumlanması söz konusu. İnternet üzerinden paylaşılanlara veya ev tadilatı vs. üzerine yapılan TV programlarına bakıldığında, kendisinde sükun bulunan “mesken” anlayışından ziyade, başkalarınınkinden farkı ve pahası ön plana çıkan bir yaklaşım görüyoruz. Oda sayısı, badana ve yer döşemesi uyumu, kapısı, dolabı, penceresi, fayansı, mobilyası, tülü-perdesi, varsa bahçe düzenlemesi gibi birçok ayrıntının gözümüze gönlümüze hitap etmesi meşgul ediyor bizi. Çünkü her bir ayrıntının bizi biz yapan bir gösterge olacağı kabulü var zihnimizde.

Giyinme de insan için temel bir ihtiyaç. Ancak sanal dünya veya moda programları bunun da ihtiyaç olmaktan çok öte bir anlama dönüştüğünü gösteriyor. Giyim kuşam artık sıcak veya soğuktan korunma, bedenin muhafazası, sosyal varlık olarak insanın toplumsal yaşantı içinde kendini ifade etme biçimi değil, tüketim ekonomisinin önemli bir

sacayağı. Özellikle moda uyma ve marka tercihleri ile insanların kendilerini tanımlama ve toplum içinde konumlarını belirleme gibi bir eğilim var. İşte bu nedenle gerekli gereksiz pek çok ayrıntıya takılıyor insanlar... Nasıl görünüyorum? İyi bir izlenim bıraktım mı? Renk uyumu, çanta, ayakkabı, aksesuar derken zamani ve enerjiyi ne kadar hoyratça kullandığımız farkında bile olmuyoruz çoğu kez. Bir de bunları karşılamak noktasında maddi yetersizlik durumunu düşünün. İnsanın kendiyile kavgalı olması, yetersizlik hissetmesi ve mutsuz olması işten bile değil temel bir ihtiyaca bu kadar anlam yüklediği takdirde.

...
Tüm bunlar kendini gerçekleştirme, iç tatmine erme gibi bir üst ihtiyaç / hedefi olan insanın daha ilk basamakta takılı kaldığı düşüncesine getiriyor bizi. İnsan kendini gerçekleştireceği, başkalarından farkını ortaya koyacağı, anlam inşa edeceği alanlar olarak aslında en alt basamağa mahkum edilmekte. Temel ihtiyaçlar deyip bunları ayrıntılandırarak ve her biri için insanı sürekliliğe teşvik eden, tüketimi bir var oluş ve kendini gerçekleştirme şekli olarak lanse eden bu anlayışa karşı en temel ihtiyacımız aslında bir **farkındalık ve teyakkuz halini** kuşanmak değil midir?

Bize düşen asıl olanı unutmadan, ayrıntılarda boğulmadan, eşref-i mahlukat olduğumuzu hatırla tutarak ve en önemlisi insana ve hayata dair önümüze konan modelleri sorgulayarak kendi referanslarımızdan hareketle ihtiyaç ve hedeflerimizi belirlemek ve o yolda çaba göstermek olmalı.

Bu noktada Maslow Piramidi'nin öngördüğü “üst ihtiyaç” yani kendini gerçekleştirme / iç tatmine erme ihtiyacı denince aklımıza / gönlümüze Rad suresi 28. ayetin düştüğünü de ifade etmek gerekir vesselam.

Bizleri maddi boyuta takılıp kalmaktan, sığ sulara debelenmekten koruyup aşkın olana yükseltecek olan O'nun sözüdür çünkü: **“Kalpler ancak Allah'ı anmakla itminana erer / mutmain olur / huzur bulur.”** Amenna ve soddakna. ❖

Övünmeye Hakkımız Var mı?

Her Hayır Allah'ın Elindedir Ne Demek?

PROF. DR. ALAADDİN BAŞAR

Mesnevî-i Nuriye'de kalbin hastalıkları izah edilirken birinci sırada yeis, ikincisinde ucub yer alır.

Yeis, Allah'ın rahmetinden ümit kesmek; ucub ise yaptığı amellere güvenerek O'nun azabından kendini emin görmektir. Her ikisi de insanı istikamet yolundan saptırır ve dalâlete götürür.

Ümitsizliğe düşen kişi azaptan kurtulmak için bir çare aramaya koyulur. Kendinde olan bazı üstün vasıfları, yahut yaptığı bazı güzel amelleri düşünür ve bunların kendini kurtaracağına güvenerek rahat etmeye çalışır. Halbuki, vicdanı çok iyi bilir ki, bu iyilikler ibadetlerin yerini tutamaz ve haramların cezasını da ortadan kaldırmaz. Bunların sevabı ayrı, o ihmallerin yahut isyanların cezası ise ayrı olarak mizana girecektir.

Âyet-i kerîmede haber verildiği gibi, zerrekadar iyilik de kötülük de tartılacaktır. Tartının sadece iyilik kefesine bakıp kendini aldatmak, nefsin bir hilesi ve şeytanın bir

desisesidir. Böyle bir desiseye kapılan kişi noksanlarını ve günahlarını görmeyip, sadece bir kısım iyiliklerini nazara almakla, kendisi için tövbe kapısını ve noksanlarını telafi etme yolunu kapamış olur.

...

Bu noktada en fazla görülen iki tür aldanma üzerinde kısaca duralım:

Birincisi: Kişi, ibadet ve taat hususundaki noksanlıklarını görmezlikten gelerek, kendisine şöyle bir mazeret yolu icad eder: "Ben her ne kadar ibadet etmiyorum ve bazı haramları işliyorsa da benim kimseye bir zararım dokunmamıştır, bütün insanlara karşı hep iyilik düşünürüm."

Bu sözler gerçek ise, o kişi için bir kemaldır, bir üstün meziyettir. Ve mizanda bunun da ayrı bir yeri olacaktır. Ancak, yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, bu güzel vasfı onun diğer hatalarını affettirmez.

Kimseye zararı dokunmamak bir kemaldır. Kimse hakkında kötü düşünmemek de

bir kemaldır. Ama bunlar ne namaz borcunu örter, ne oruç borcunu; ne zekât mükellefiyetini ortadan kaldırmaz, ne hac vecibesini.

Mesela, okulda bütün arkadaşlarıyla iyi geçinen, kimseye kötülük etmeyen, aksine herkesin yardımına koşan bir öğrencinin, bu güzel vasfı takdir edilir, ama aynı öğrenci matematikten, kimyadan, fizikten boş kâğıt verdiği takdirde, bu güzel sıfatı onu sınıfta kalmaktan kurtarmaz. Çünkü, bu derslerin her biri için ayrı bir imtihan vardır ve her birine ait bilgisi ayrı tartışılmaktadır. Birindeki noksanlığı diğeriyle gidermesi mümkün değildir.

Dinimizde güzel ahlâkın ayrı ve çok mühim bir yeri vardır. Ancak, Rabbinin emirlerine isyan eden bir kişinin kullarla iyi geçinmesi onun güzel ahlâklı olması için yeterli olmaz.

İkincisi: Kendi yaptığı amelin azlığına mazeret olarak, ondan daha az amel işleyenleri nazara vermektir: "Ben beş vakit namaz kılmıyorum ama falan kişi cuma bile kılmıyor" demek gibi.

Buna da ticarî hayattan bir misal verelim: Yüz milyon lira zarar etmiş bir iş adamı, kendini teselli için şöyle dese: "Ben yüz milyon zarar ettim ama, falan arkadaşımız beş yüz milyon zarar etti." Böyle bir mukayese o kişiyi zarardan kurtarabilir mi? Herkesin kârı ve zararı kendinedir. Bediüzzaman Hazretlerinin buyurduğu gibi, "Başkasının kusuru, insanın kusuruna senet ve özür olamaz." Başkasının iflâsı bizi zengin etmez.

"Halbuki a'male güvenmek ucubdur. İnsanı dalalete atar. Çünkü insanın yaptığı kemalât ve iyiliklerde hakkı yoktur; mülkü değildir, onlara güvenemez." (Mesnevî-i Nuriye)

İnsanın işlediği amellere güvenmesi, "Ben bu amelleri işledikten sonra artık cehennem gitmem" diyerek cennetini garanti görmesi dalalettir, yani İslam'a uymayan yanlış bir düşüncedir. İstikametten sapan her fikir ya ifrat veya tefrittir, her ikisi de yanlıştır ve dalaletin tarifine girer.

İnsan yaptığı iyiliklere sahip çıkamaz. "Sana bir güzellik isabet ederse bu

Allah'tandır, bir kötülük isabet ederse o da nefisindedir." (Nisa Suresi, 4/79) âyet-i kerîmesi bu hakikati çok açık olarak ders vermektedir

İyilik ve güzelliğin Allah'tan olduğunu şöyle açıklayabiliriz:

İmandan sonra en büyük güzellik, en ulvi ibadet ve en büyük hayır olan namazı misal verelim. İnsan namaz kıldığı için kendini cennetlik göremez. Zira, onun namazdaki hissesi çok azdır. Evvela, namazı emreden Allah'tır. Namazın birinci şartı olan vakti getiren yine O'dur. Mesela, ikindi namazını kılacaksa öğleden ikindiye kadar geçen süre içinde dünyayı döndürüp bizi ikindi vaktine ulaştıran Allah'tır. Namazda okuduğumuz sureleri inzal eden de O olduğu gibi, namaz kıldığımız bedenimizi yaratan da O'dur.

Bizim namazdaki hissemiz, sadece bir niyet meselesidir. Yani, irademizi namaz kılmamaya değil de kılmaya yönlendirmemizdir. Biz sadece bedenimizle değil, ciğerlerimize çektiğimiz havadan, bizi aydınlatan güneşe, üzerinde durduğumuz yer küresine kadar nice mahlukların yardımıyla namazımızı eda ediyoruz. Bu haricî nimetlerin de hiçbirine nefsimiz sahip çıkamaz, hepsi Allah'ın birer ihsanıdır.

Kötülükler ise nefsimizdendir. Kötülüğü "namaz kılmamak" olarak aldığımızda, kılmamanın faili kendi nefsimizdir.

Mesela şuurlu bir ayna kabul edelim. Bu ayna parlak yüzünü güneşe çevirdiğinde güneş onda tecelli eder, ışığı yansır. Ancak, bu ayna "Bu ışıklar ve bu renkler benim kendi hünerimdir." diyemez. Bütün bu güzellikler güneştedir. Ama o ayna güneşe sırtını çevirdiğinde karanlıkta kalır ve bunun faili kendisi olur.

O halde, bir insan bütün ibadetlerini hassasiyetle yerine getirirse ve bütün haramlardan da sakınsa, yine cennetini garanti görmemeli, korku ve ümit arasında yaşamalıdır. Zira, iyiliklerde onun hakkı çok az olduğu gibi, akıbetinin ne olacağı da kesin değildir. Ömrünün bundan sonraki kısmını da aynı istikamette geçireceği konusunda bir garan-

tisi yoktur. Ağır bir imtihana tabi tutulup kaybedebilir. Şeytanın bir desisesine kapılıp yanlış yola sapabilir.

Şimdi şöyle bir düşünelim: Bütün ibadetlerini yerine getiren bir insanın ahiretini garanti görmesi dalalet olursa, nice emirleri terk eden, nice haramları işleyen bir kişinin, işlediği az bir amelle kurtulacağına inanması elbette istikametten çok uzak bir anlayıştır; nefsin ve şeytanın bir oyunudur.

“Hem insanın vücudu ve cesedi bile onun değildir. Çünkü kendisinin eser-i san’atı değildir. O vücudu yolda bulmuş, lakita olarak temellük de etmiş değildir...” (Mesnevî-i Nuriye)

İnsan, şu vücudunu kendisi yapmadığına, yolda da bulmadığına göre geriye tek yol kalıyor: Emanet. Bu vücut Allah’ın eseridir, bizde emanet olarak bulunmaktadır.

Mesela, gözümüzü düşünelim. Bu göz ne bizim eserimizdir, ne de anne ve babamızın. Bu hilkat mucizesini yaratmak Allah’a mahsustur. Ancak, bir ömür boyu onun kullanılmasını bize bırakmıştır. Bu noktada bütün canlıların gözleri de bizimki gibi emanettir.

Gözün görmesi için insana verilen tasarruf hürriyeti sadece onu açıp kapamaktır. Gözün çalışması için gerekli bütün dahilî ve haricî şartları Allah hazırlamıştır. Ruha görme sıfatını O taktığı gibi, gözlerle görme hususiyetini de O yerleştirmiş, beyin-göz bağlantısını O kurduğu gibi, görmek için gerekli ışığı da yine O yaratmıştır.

Gözde olduğu gibi, kalp, mide, karaciğer, akciğer, böbrek, pankreas, safra kesesi gibi bütün iç organlarda da çok garip ve hayret verici sanatlar sergilenmekte ve bunların tümünün birlikte çalışmaları ve yardımlaşmaları neticesi insan hayatı devam etmektedir. Bu varlıkları yaratan ve bedenimizde çalıştıran bir “Sâni’-i Hakîm” vardır. Hem bu hane, hem de onun içindeki mucize eserler O’nun “dest-i kudretinden” çıkmışlardır.

...
İnsanda iki tür faaliyet icra ediliyor: Biri si ihtiyarî diğeri ızdırarî.

İhtiyarî olan işleri insan irade eder,

Cenâb-ı Hak yaratır. Hayır olsun, şer olsun her şeyin yaratılması ancak Allah’ın kudretiy-le tahakkuk eder.

Izdırarî fiillerde ise insanın hiçbir tesiri ve rolü yoktur; irade eden de Allah’tır, yaratan da: kanımızın deveranı, saçımızın uzaması, hücrelerimizin çalışması gibi.

İnsan, sebepler içerisinde en mükemmel varlık olduğu halde, kendinde cereyan eden fillerin kahir ekseriyetine hiç karışmıyor; az bir kısmında da çok az bir hissesi var.

Misal olarak, yemek filindeki hissemize bir göz atalım: Önümüze gelen bir meyvenin yapılışında hiçbir rolümüz yok, o meyveyi kâinattan hassas ölçülerle süzen Allah’tır. O meyvenin ağızda öğütülmesinde, yemek borusu ile mideye inmesinde, hazmedilip bütün âzalara taksim edilmesinde, yine hiçbir hissemiz yoktur.

Bize verilen vazife ve düşen hisse, sadece çiğneme ve yutma faaliyetidir. Bunun da yine ancak yüzde birine sahibiz. Beyinden çiğneme komutunun gelmesinden, tükürük bezlerinin ölçülü çalışmasına kadar birçok işte bizim hiçbir rolümüz ve hiçbir hissemiz yok. Ancak, lokmaları çiğneyip yutmakta cüz’î bir vazifemiz var.

İşte sebeplerin sultanı böyle olursa diğer şuursuz ve iradesiz sebeplerin kendi başlarına bir iş görmeleri mümkün mü?

İnsan, başındaki saçı yapamazken, meyveyi ağacın yaptığına nasıl inanılabilir!? Akşam yatıyoruz, sabahleyin kalkıyoruz ki saçımız veya sakalımız bir miktar uzamış. Ağacın da, bu noktada, bizden farkı yok. O da üzerindeki yaprakların yahut meyvelerin inkişafında bir iş görüyor değil. O da beklemekten öte bir şey yapmıyor, biz de...

Kısacası, bütün hayır Allah’ın elindedir. Biz sadece ihtiyarî fiillerimizde cüzi bir tercih hakkına sahibiz. Bundan ötesini hep Allah yaratmaktadır.

İnsana düşen vazife, iradesi dışında tahakkuk eden bu sonsuz hayırlar için Rabbine hamd etmek ve iradesini doğru kullanmakla mazhar olduğu hayırlı işler için de yine Rabbine şükretmektir.

Her iki halde de övünmeye hakkımız yok.❖

Şempanze Gibi Büyütülen Bebek

PROF. DR. SEFA SAYGILI

Bilim adamları uzun yıllar boyunca yetiştirilme tarzının biyolojiyi ve genetiği doğru- dan etkileyip etkilemeyeceğini merak etti.

Hatta bu soruyu cevaplandırmak için etik dışı yöntemlere başvuranlar bile oldu. Örneğin, Darwinci hayvan psikologları Luella Kellogg ve eşi Winthrop Kellogg tarihin en ürkütücü deneylerinden birine imza attı.

Hayatlarını zeki hayvan türlerini incelemeye adanmış çift; ABD’deki Florida Eyalet Üniversitesi ve Indiana Eyalet Üniversitesi’nde laboratuvar çalışmaları yürütmüştü. **Çift, bu çalışmaları bir ileri seviyeye taşıyarak Gua adlı yavru bir şempanzeyi, kendi bebekleri Donald’la kardeş gibi yetiştirmeye karar verdi.**

Deney başladığında dişi şempanze henüz 7,5 aylık, Donald ise 10 aylıktı. İki bilim insanı başta 5 yıl sürmesi planlanan bu deneyde insan gibi yetiştirilen bir şempanzenin sınırları ne denli zorlayabileceğini görmek istedi.

Gua’nın gelişim sürecini görüntüleyen ve sonunda bunu bir belgesel haline getiren çift, şempanzeye tıpkı Donald’a davrandıkları gibi davrandı. Gua tıpkı bir insan yavrusu gibi giydirildi, beslendi ve erkek kardeşiyle(!) aynı görevleri üstlendi.

Birkaç ay içinde Gua’nın çok hızlı gelişim gösterdiği anlaşıldı. Dik yürümeye başlayan şempanze çatalla yemek yiyor, 20 basit komuta cevap veriyor ve hatta Donald’dan **“daha akıllı”** diye niteleniyordu.

Öte yandan iki yavru arasındaki farklılıklar da çok hızlı ortaya çıktı. Donald insanları fiziksel görüntü ve yüzlerinden tanıırken, şempanze Gua kokuları ve giydikleri kıyafetleri baz alıyordu.

Donald 16 aylıkken kelimeler kurmaya başladı ama Gua konuşabileceğine dair hiçbir belirti göstermedi. Çift, Gua’nın gelişebileceği son noktaya kadar geldiğini düşünüyordu. Zira türün fizyolojisi ve beyin gelişimi, insan iletişimine izin vermiyordu.

Ancak deney ilerlerken, Donald’ın şempanzeden daha fazla etkilendiği görüldü. Gua’nın Donald’a benzemesi beklenirken tam tersi bir tablo ortaya çıktı.

Şempanzenin çıkardığı sesleri taklit eden Donald, insanları ısırmaya, bir şempanze gibi oynamaya ve dört ayak üzerinde hareket etmeye başladı.

Donald’ın giderek şempanzelere benzediğini gören aile 9 ayın sonunda deneyi mecburen durdurdu.

Johns Hopkins Berman Biyoetik Enstitüsü’nden Jeffrey Kahn, çiftin bu sonucu öngörmüş olması gerektiğini düşünüyor:

“Köpek yavrusu olan bir bebek yetiştirirseniz, yavru köpeğin insan özelliklerini öğrenmesi-

ni beklemezsiniz” diyen bilim adamı şunu ekliyordu: **“Ancak yerlerde sürünen ve köpekler gibi havlayan küçük çocukları kim görmemiştir?”**

Gua deneyin sona ermesinin ardından ABD’nin Florida Primat Araştırma Merkezine gönderildi ve bir yıl sonra burada zatürre nedeniyle öldü.

Bebekliğindeki bu travma ve örselenmeyi ömrü boyunca atlatamayan Donald ise büyüyüp doktor oldu ama 42 yaşında intihar ederek hayatına son verdi.

Evrim teorisini ispatlamak için kendi çocukları üzerinde insanlık dışı deney yapan bu psikologları hazin son bekliyordu.❖

Müzik Ruhun Gıdası

SELİM GÜNDÜZALP

Şöyle güzel bir manzaranın karşısına geçmenin tam zamanı. Harika bir hava, ne sıcak ne soğuk; bir yanda kuş sesleri, gölde kuşular, ördekler neşeyle salınıyorlar, bulutların ardında bir görünen bir kaybolan güneş, tatlı esen rüzgârın belli belirsiz sesi...

İnsanın içine huzur ve sükûnet doluyor. Kainatta insana bu duyguları, bu huzuru yaşatacak bu dünyadan başka bir yer var mıdır acaba?

Sadece bu manzarayı yaratmak için bile dünya ve içindekiler, hatta güneş sistemi yetmez, galaksiyi ve tüm kâinatı yaratmak ve ayakta tutmak gerekir... Bu manzara o kadar bahalı...

Bir şeyi, en önemlisini unutmayalım: Bu manzarayı insan olarak, imanlı bir insan olarak seyredebilmek.

Şükürler olsun Allah'ım, bildiğim bilmediğim ne kadar hediyen, nimetin, tanıdığın ayrıcalık varsa her birisi için ayrı ayrı şükürler

olsun.

Ne kadar da az düşünüyorum bunu... Her şey böyle olması gerektiği için değil, sen istediğin için böyle. İşte bu, her şeye bakarken yükselmem gereken iman nazarı; her şey senin iradenle olur, her iş senin izinle yürür...

Hayatı sahihsiz bir sürükleniş olarak görmekten kurtaran bir iman, hayat kadar, kainat kadar büyük bir nimet...

İman, her şeyin Allah ile irtibatını görmek. İman bir intisap, iman bizi Rabbimize bağlıyor. Aramızdaki bağları görmemizi sağlıyor. Bizler görme özürlüyüz, iman gözlüğü ile görür oluyoruz...

Hani birisi arkadaşına sormuş ya: "Allah bizim neyiz olur?" diye.

Arkadaşı saf bir endişe ile "estağfirullah" demeye başlamış.

"Neden tövbe ediyorsun ki!" diye devam etmiş sözüne, "Allah bizim Rabbimiz olur, bizi yaratıp terbiye etti ve ediyor. Allah bizim

Muhyimiz olur, bize hayat veriyor. Allah bizim Musavvirimiz olur, bize suret verip şekillendiriyor. Allah bizim Rezzakımız olur; maddi manevi her türlü ihtiyacımızı veriyor. Allah bizim Şafiimiz olur, hastalandığımızda bize şifa verir... İşte Allah ile böyle isimleri sayısınca bağımız, irtibatımız var. Ona her an, her şeyimizle muhtacız..."

Arkadaşı rahatlamış, "böyle düşünmemiştim" demiş.

Zaten böyle düşünmediğimiz

için gurbetteyiz ya... Vusûlsüzlüğümüz usûlsüzlüğümüzden. Usûlüne uygun düşüsek, yapsak her şeyimiz yoluna girecek...

"Yol Onun varlık Onun, gerisi hep angarya..."

Yola geelim, yolda kalalım, yoldan çıkmayalım... Allah'ın ve Resulünün gösterdiği, ifrat ve tefritten uzak dosdoğru yol. Her iki uçurumun ortasında dosdoğru giden sırat-ı mustakim. İfrat ve tefritin karanlık uçurumlarının ortasında, Allah'ın razı olduğu aydınlık yol... İşte o yol Allah Resulünün (asm) izinin olduğu yol. O izler bizi marifetullahı, muhabbetullahı götürüyor. Bilmeye, tanımaya ve tanıdıkça sevmeye...

...

Ve aniden kuşlar uçuşuyor!.. Bunca güzelliğin sırrı bozuluyor sanki. Adeta birden ortalık kararıyor...

Evet bir gürültü ile sarsılıyorum. Sesi de sözleri de kötü bir bağırtıyı birileri son ses

açmış şarkı diye dinliyorlar...

Şehrin gürültüsünden, tantanasından uzaklaşıp biraz sakinleşmeye ihtiyaç duyuyor insan. Tabiatın sükûnetinden istifade etmek istiyor. Fakat ne mümkün!..

Bazı şeyleri yanlış anladığımız gibi özgürlük meselesini de görüyoruz ki yanlış anlıyoruz. İnsan her istediğini her yerde yapamamalı. Zaten normalde sağdan soldan alttan üstten bu seslere maruz kalıyoruz; kırlarda parklarda neden yasak olmaz ki bunlar bilmem... Ses terörü estiriliyor...

"Müzik ruhun gıdasıdır" derler, elbette ruha gıda olan sesler vardır; hatta musikinin tedavi amaçlı kullanıldığı zamanlar da olmuş. Ama her sesin de böyle olduğu söyleyemeyiz. Hele trafikte, çarşıda, evde sokakta bangır bangır kulakları hırpalayan bu gibi sesler için en güzel tanım, "müzik ruha işkencedir" olmalı.

Söz de ruhun gıdasıdır amma, insanı cennete götüreni de, cehenneme götüreni de vardır.

İçinde ne varsa onu sızdırır küp. Sözler vardır insanı kendine getirir, sözler vardır kendini kaybettirir.

Hayata dair ahkâm kesiyor o avaz avaz bağırarak şarkı; ama lafûgüzaf... Bu şarkılar ne verebilir insana?..

Kendimizi bulmaya geldiğimiz dünyada, kendini kaybetmiş birisi kime neyi buldurduracak!..

Âlemimize kapıyı, pencereyi kırıp giriyorlar, sözü de sesi de bayağı şarkılar. Kaçacak yer bulamadığınız sükûnet düşmanı sesler. Hayatı, sevgiyi, insanı, aşkı bildiğini söyleyen, içi dışı boş sözler.

Gerçekten ruha gıda olsaydı, insana bir kemal verseydi; dinleyenlere, insana saygı, çevreye saygı, topluma saygı duyguları kazandırmaları gerekmez miydi?..

...

Güzel günleri, güzel seslerle yaşamak duasıyla...❖

Bilimin Hapisten Kurtardığı Kadın

NİHAL BALCI

İnsanın hayat penceresinden görünen manzara bir saniyede değişebiliyor... Bir an gülüp oynuyorduk, gözümü kırptım açtım hastanedeyiz. Kızımın kolu büyük bir ihtimalle kırık. Bu haliyle, bir tarafı bekleme odası olan hastane koridorunda koşturup duruyoruz. Bir yandan ağlıyorum, diğer yandan aklımdan bir sürü senaryo geçiyor: "Oynamak için yanlış yeri mi seçtim? Ayakkabılarının altı plastik olanını mı giydirmem gerekirdi? Bisikleti demir değil de plastik mi alsaydım? Daha alçak bir tane bumsam farklı olur muydu?" Adı üstünde, kaza işte. Ama insan kendini suçlamadan edemiyor.

Güya burası acil, 4 saat geçti, kırık kolunun üzerine 3 kez daha düştü ve hala içeri giremedik. Sonuncudan sonra artık dayanamadım ve camın arkasındaki hemşireyle konuşmaya gittim. "Eğer dolaşımında bir problem varsa beklemeden dolayı zarar görebilir. Sorumlusu siz olursunuz." dedim. Amerika'da böyle vakalardan dolayı tazminat davası açmak öyle sıradan ki, hemşire

hemen çekinip doktoru çağırdı. Doktor bekleme odasına gelip orta yerde çocuğun kolunu şöyle bir muayene edip, "Dolaşımı iyi," dedi ve tekrar içeri girdi. Bunun üzerine 4 saat daha bekledik. 8 saat sonra odaya geldiğimizde tek istediğim hızla kızımın ilgilenip tedavisini yapmaları. Doktor ise olayın nasıl olduğunu anlamak için bana sorular soruyor. Dönüyor dolaşılıyor yine aynı soruları tekrar soruyor. Önce bir anlam veremiyordum. Fakat ardından gelen sosyal hizmetler görevlisi de aynı şeyi yapınca anlıyorum: çocuğa şiddet uygulanıp uygulanmadığını çözmeye çalışıyorlar. Neyse ki çok uğraşmıyorlar benimle ve bizi röntgene yönlendiriyorlar.

Her zaman böyle olmuyor. Böyle bir acil ziyaretinden sonra soruşturma açılıyor. Sosyal hizmetler aylarca yakanızı bırakmıyor. Eve, okula habersiz gelip çocukları ve anne babayı sorguya çekiyorlar. Bazen duvardaki rutubet, bazen boş bir buzdolabı, veya küçük bir ihmal bahane edilerek, sudan

sebeplerle bir sürü çocuk ailelerinden koparılıp sosyal hizmetler çatısı altında koruyucu ailelere veriliyor. Bu çocukların pek çoğu gittikleri yerde daha farklı zorluklar ile karşılaşılıyorlar.

Geçtiğimiz yıl 437.283 çocuk ailelerinden koparılmış. Vakaların %84'ünde fiziksel bir zarar yok. %61'i ise ihmal nedeniyle alınmış ve raporlar sosyal hizmetlerden görevlendirilen kişinin görüşüne bağlı. Çoğu zaman ihmal denilen şeyin asıl adı ise fakirlik. Kızıl-derililer ve zencilerde ise oranlar çok yüksek.

...

Geçtiğimiz ay bilim dünyasında yankı yapan bir mahkeme ise, benzer haksızlıkların belki de yaşanan en uç noktalarından biri. Bununla bilimin ne ilgisi var diyeceksiniz. Baştan anlatayım:

Hikayenin kahramanı Kathleen Folbigg adında Avustralyalı bir hanım. 55 yaşındaki Folbigg, 2003 yılında dört çocuğunu öldürmekten 40 yıl hapis cezası alır ve Avustralya'nın en kötü, kadın seri katili olarak tanınır.

Folbigg evlendiğinde henüz 20 yaşındadır. Evlendikten bir yıl sonra Kathleen

Kaynak: @9news

Resim 1

ve Craig Folbigg'in, Caleb adında bir oğulları olur. Fakat sadece 19 gün yaşar. Bir sonraki yıl ikinci oğulları Patrick doğar. 8 aylıkken o da ölür. İki yıl sonra doğan Sarah 10 ay, 1999'da doğan Laura ise 18

ay yaşar. (Resim 1)

Laura öldüğü gün soruşturma açılır. İki yıl süren mahkeme sırasında çiftin arası açılır ve ayrılırlar. Craig Folbigg karısı aleyhinde polise yardım etmeye başlar. Bu zorlu süreç içerisinde Kathleen'in yazdığı günlükleri, polise teslim eder. Mahkemede, savcılığın delil olarak kullandığı günlükler acılı annenin kendini ne kadar suçlu hissettiğini yansıtmaktadır ve daha sonra yargılanıp hapse atılmasındaki en önemli delil olacaktır.

Bebeklerin muayenesinde boğularak öldürüldüklerine dair bir iz bulunamaz. Fakat ölüm sebepleri belli olmadığı için şüpheler, her birini yatağında ölü bulan anne üzerine yoğunlaşır.

Savcılık, bir aileden 4 bireyin ard arda "doğal yollardan" ölmesini, domuzların uçmasına benzetir ve delil olarak bu istatistiksel imkânsızlık ve günlükler üzerine yoğunlaşır. Günlüklerin ise, tamamının uzmanlar tarafından okunması ve yorumlanması yerine, belli satırları Bektaş usulü mahkemede dile getirilir, genetik ve kalp rahatsızlıkları üzerine uzman hiç kimsenin görüşüne başvurulmaz. Mükemmel ve ideal annelik standartları öne sürülüp, Folbigg'in bunu başaramayacak, kötü bir anne olduğu iddia edilir. Örneğin eğer ailesinden biri ile bebeğini bırakıp bir işini yapmaya gittiye, bu onun iyi bir anne olmadığını gösteriyordur.(!)

...

Her gün genetik alanında yeni bir keşif yapılıyor. Çocukların ölümüne neden olan hastalıklar bazen çok sonra anlaşılabilir. Avrupa'da, iki çocukları

ölen ve yine aynı istatistiksel imkânsızlık üzerine kurulu bir argüman ile hapse atılan birkaç anne, yeni delillerin bulunmasıyla hapisten çıkarılır. Bu davaların ardından Folbigg'in davası da 19 yıl sonra tekrar gün-

Yeni doğanlardan alınan kan numuneleri, kardeşlerin DNA testi için kullanılmış.

danışmanlık yaparken, yarısı mahkemede delilleri sunar ve bazen saatlerce sorguya çekilirler. Bir noktaya gelindiğinde dava askıya alınır ve avukatların sorduğu bazı sorulara daha kesin cevaplar verebilmek için ek deneyler ve hatta bunlara dayalı yayınlar yapılır.

deme gelir. (Resim 2)

Öncelikle anne ve çocukların gen dizimimleri yapılarak mutasyonlar araştırılır. Kalmodulin proteinini kodlayan CALM2 geninde, hem annede hem de kızlarda mutasyon tespit edilir. Kalmodulin proteini, hücrelerdeki kalsiyum yoğunluğunu ayarlayarak, kalp atışlarını düzenlemede rol alır. Bu proteindeki bir bozukluk, özellikle geri planda bir enfeksiyon veya stres varsa kalp rahatsızlıkları, ritm bozukluğu, ve çocuk ölümleri ile ilişkilendiriliyor. 4 çocuğun tıbbi raporları ise, ölmeden az önce solunum yolu enfeksiyonu belirtileri gösterdiklerini yazıyordu. Kızların, bir kalp krizi geçirmiş olabileceği düşünülüyor. Otopsi sonuçlarına göre ilk kız için diğer bir ihtimal de miyokardit denilen kalp kası iltihabı.

Erkek çocuklarda ise geri planda bir nörolojik rahatsızlık olduğundan şüpheleniliyor. İkisinde de BSN geninin özel bir varyasyonu var. Bu varyant çocuklarda erken kendini gösteren tehlikeli, hatta ölümcül bir epilepsi hastalığına neden oluyor. Patrick, 4 aylık iken bir gece nefes alamadığı için acile ambulansla getirilmiş, uzun süre beyni oksijensiz kalmış ve büyük bir ihtimalle zarar görmüş. Bundan sonra tam düzelememiş ve 4 ay sonra ölmüş.

İlkinin aksine bu mahkemede, 30 kadar, alanında uzman araştırmacı dava için

Bir olayın nadir olabilmesi, imkansız olması demek değildir. İstatistik üzerine kurulu bir suçlama ise her zaman adil olamıyordu. Psikolog ve psikiyatristlerin de günlüklerin tamamını okuduklarında yorumları farklıydı. Günlükler bir itiraf değildi. Kederli ve depresyonda olan bir annenin vicdan azabını yansıtıyordu.

Allah bu kadıncağıza hidayet versin. Çocuklarının ölümüne mi, kocasının ihanetine mi, yoksa ömrünün hapislerde geçmesine mi üzülün? En azından, bu sefer hakim, eski kararın tersine Folbigg'in çocuklarını seven bir anne, yaptıklarının ve yazdıklarının genç annelerde görülen normal davranışlar olduğu sonucuna vararak, 20 yıl sonra, yani bir ay önce onu serbest bıraktı.

...
Folbigg'in davası, yine Avustralya'da gerçekleşen, bir bebeğin ölümünden 30 yıl sonra çözüme ulaştırılan başka bir dava ile karşılaştırılıyor. Daha sonra Meryl Streep'in oynadığı bir filme dönüştürülen olay, annenin suçlu olup olmadığı konusunda toplumu ikiye bölmüş.

1980 yılının ağustos ayında ailecek kampa giden Chamberleinler, başka ailelerle mangal alanında vakit geçirirler. Akşam olduğunda Lindy Chamberlein 3 çocuğunu alıp kendi çadırlarına gider ve onları uyutur.

Fakat büyük oğlu aç olduğunu söyleyince, onunla arabaya gidip konserve alır ve mangal alanına oğlu ile beraber geri döner. Kimse üzerinde bir kan lekesi veya kir, ya da olağandışı bir endişe veya gariplik görmez. Bir süre sonra çadırlarına döndüklerinde ise, çadır kan içindedir ve 2 aylık kızları beşiğinde yoktur. Çadırın içinde ve etrafında ise köpek izleri vardır.

Anne, dingo denilen Avustralya'ya has yabancı bir köpeğin bebeğini alıp götürdüğüünü söylese ve bedeni bulunamasa da bebeğini öldürüp gizlice gömmekten hapse atılır. Dördüncü çocuğunu hapiste doğurur ve elinden alınır. (Resim 3)

1986 yılında yakın bir bölgede bir dağcı kaza geçirir. Onun araması sırasında, bebeğin o gün üzerinde olan ceket, dingo yuvalarının olduğu yerde bulunur ve küçük kızın gerçekten bir dingo tarafından alındığına karar verilir. Annesi 3 yılda hapisten çıksa da, tam olarak aklanması ise 30 yıl sonra 2012 yılında olacaktır. Devlet tarafından kendisine 1,3 milyon Avustralya doları tazminat ödenir.

Her iki dava sürecinde de insanların anneler hakkında, "Yeteri kadar ağlamadı," "Yeteri kadar üzgün görünmüyordu." tarzındaki yorumları çok üzücü. Böyle acı bir olay karşısında, hiçbir delil olmadan, ilk akla gelenin, bir annenin bunu yapmış olabileceğini düşünmek ise, aslında o toplumun kendisinin de ne kadar hasta olduğunun bir göstergesi.

...
Ve her şeyde olduğu gibi bir de madalyonun diğer yüzü var: Herkes masum değil. Amerika'da geçtiğimiz yıl en az yedi

çocuktan biri, yani 600 binden fazla çocuk dayak, ihmal, ve istismara maruz kalmış. Zarar görenlerin %25'i 1, %66'sı 3 yaşın altında. 2020 yılında 1750, 2021'de 1820 çocuk bu nedenlerle ölmüş. Elbette devletin, bu çocukları koruması gerek. Fakat aşırılığa gidilerek, masum insanlar da zarar görebiliyor.

Kötülük yapanlar sadece kendi ailelerine değil, aslında herkese kötülük ediyorlar. Öncelikle böyle bir evde yetişen çocuk, çoğunlukla kısır döngüden çıkamayıp aynı davranışları tekrar ediyor. Hatalar arttıkça, bir yandan da normalleşiyor. Hüsn-ü zan zorlaşıyor. Bir insan ile ilgili akla gelen ilk şey iyilik değil, kötülük oluyor. Güven kalmıyor.

Bir şefkat eksikliğidir gidiyor. Hep gençlerden şikâyet ediliyor, ama ne kadar şefkat dolu bir yuvada büyüdükleri her zaman konuşulmuyor. Ağır bir geçim sıkıntısı, madde bağımlılığı gibi aşırı bir durumu olmayan ailelerde bile şefkatin eksikliği veya yanlış kullanılması göze çarpıyor. Oysa şefkat, azlığı ile yetinilemeyen, kâinatın rengini değiştiren bir gerçeklik. Helal bile olsa, işler güçler, makamlar, mevkiler, ekranlar derken çocuklar ya zarar görüyor ya da arada kaynayıp gidiyor. Meşru daireden çıkıp, başka yerlerde lezzet arandığında ise insan hem kendine elem ve zahmet veriyor hem de fitratı yavaş yavaş bozulup kendi çocuğuna zarar verebilecek bir hale geliyor ve işte o zaman, bu korkunç istatistikler ortaya çıkıyor.

Bu hallerimizle Bediüzzaman Hazretlerinin şu telkinleri toplum olarak hepimiz için bir ilaç gibi:

"Daire-i meşruadaki keyfe iktifa ediniz ve kanaat getiriniz. Sizin hanenizdeki masum evlatlarınızla masumane sohbet, yüzer sine-madan daha ziyade zevklidir." Meşru dairede bu kadar zevk alan, ve bunun kıymetini bilen bir insan, başkasına zarar vermez, bu korkunç istatistiklere katkı sağlamaz. Hem kendini hem etrafını mutlu eder. ❖

NOT: Bu yazının kaynaklarına zaferdergisi.com'daki sayfasından ulaşabilirsiniz.

Kestirme Yol

GAMZE KOÇ

Bütün mucitlere, kâşiflere saygım sonsuz. Yazıyı icat eden Sümerlilerden, ampulün ve fonografin mucidi Edison'a; radyoyu geliştiren Marconi'den ilk demiryolunu, ilk lokomotif ve madenciler için ilk feneri yapan George Stephenson'a; denizaltıyı, dalgıçlık malzemelerini ve buhar makinesini bulan James Watt'tan, balmumuyla çalışan ilk ses kayıt cihazını icat eden Leonardo Da Vinci'ye, gelmiş geçmiş bütün mucitler ve icatlar şüphesiz çok kıymetli. Ne sebeple olursa olsun hatta sonucu bazen hedefinden sapmış bile olsa işin içinde büyük bir emek olduğu için övgülerin her çeşidini hak ediyor hepsi. İşin içinde biraz kendinden söz ettirme, biraz takdir toplama ya da kendini ispat etme duyguları olsa bile icat icattır sonuçta.

Sıradan insanların bir şey yapmak şöyle dursun oturduğu yerden ahkam kestiğini, insanlığı geçtim kendi yararına bir şey yapmak için bile kılını kıpırdatmadığını düşünecek olursak bu insanların binlerce alkışı hak eden soylu bir davranış. Ama bu alkışın bile

bir sınırı olmalı çünkü esas takdiri hak eden daha büyük bir şey var.

Şu, Ay'a insan gönderme haberleri bu aralar gündemi hayli meşgul edince ben de yazmak için burama kadar geldi diyebilecek, bardağı taşıran o son damlayı bekliyordum meğer. Demin onca dâhiyi—ortaya koydukları icatlarla kendinden yıllarca söz ettirmiş insanı—ayakta alkışlayıp şimdi de yerden yere vuruyor gibi, teknolojik gelişmelere karşı çıkan biri olarak algılanmayı hiç istemem. Bilakis, tarihin seyrini değiştiren bu gibi insanların yaptıklarını, bu kadar ciddi meseleleri asla hafife almam. Son zamanlarda dünyada ve ülkemizde hızla yayılan Mars'a ve Ay'a yapılan yolculuk haberlerinin her birini yakından takip ediyorum. Bizim çalışmalarımızı okuduğumda ise Anadolu insanının kullandığı o müthiş, yaratıcı ve dâhiyane tabirle "Her boyayı boyadı, kaldı fıstıkî yeşil" demeden edemiyorum.

Uzay yolcusu olmak, daha kendinin öğrencisi olamayanların kâinatın öğretmeni olmaya kalkışması gibi geliyor bana.

Kaçımız iç keşif yolculuğu için azığını tastamam hazırladı, kaçımız yola çıktı da sağ salım geri dönebildi?

İç keşif yolcuğu için öyle çok maliyetli araçlara, tam donanımlı kıyafetlere ya da atmosferi aşıp dünyadan çıkmaya gerek yok.

İnsanın içine yaptığı yolculuk, oturduğu yerde okyanusun dibinde hazine aramaya, uzay boşluğunda Mars'a gitmeye benzer. Öyle oturduğu yerden deyince kulağa çok kolaymış gibi gelebilir hâlbuki insanın kendini tanıma yolunda karşısına çıkacak engebeleri aşması hiç de kolay değildir. Bu, esasında büyük bir çaba, derin bir tefekkür gerektirir.

İnsanın bu uzun iç yolculuğunda bir kılavuza, yönünü bulmak için bir pusulaya ihtiyacı olur. Rehberi de çok uzaklarda aramamak gerek aslında ama biz şimdi meşhur olan bazı yöntemlerle dünyanın parasını ödeyerek yaptırdığımız kişilik testleriyle kendimizi tanımaya çalışıyor; ortaya çıkan sonuçlara göre de acınası ya da hayret edilesi yanlarımızı keşfediyoruz.

Verme ve şükretme duygusunu unutup haz ilkesine göre mutlu olmaya şartlanmış öğretilere kulak veriyor; "Zindanda da olsam sarayda da olsam mutluluk sebeplerim aynıdır, değişmez." diyemiyoruz.

Haddinden fazla sahiplendiğimiz eşyalarımız kaybolduğunda ve ölümü bir son olarak görüp sevdiklerimizi yitirdiğimizde ruh hâlimizde çalkantılar yaşıyor, etrafımızda kalıcı hasarlar bırakıyor, buna da "entelektüel bunalm" adını veriyoruz. Noksanını bilmek gibi irfân olmazken birisi övse inanıyor, birisi sövse üzüliyor, birisi dövse kendimizi değersiz hissediyoruz. Takdir edilmeden, onay görmeden, alkış almadan, bir arpa boyu ilerleyemiyoruz.

Kaçımız kendimizi tanıma yolculuğumuzda varoluş ve yaratılışla ilişkimizi, aile ilişkilerimizi, sosyal ilişkilerimizi, mesleki hayatımızdaki ilişki örüntülerini masaya yatırıp sorgulayabiliyoruz? Hepimiz bambaşka yüzlerle farklı isimlerle yere ve zamana göre sürekli değişiyoruz. İçimizden, her vakte göre başka benler fırlıyor. Bizse ne yazık ki "Bir ben vardır bende benden içeru" diyemiyoruz. Çünkü içimizdeki "ben"i tanımıyoruz. Olması gereken benlikle, algıladığımız benliğimiz aynı olmadığı için yolumuza bir türlü bulamıyoruz.

Böyle uzun uzun anlatmaya bile gerek yok. Kestirme yollar var hâlbuki. Âşık Yunus, "Ete kemiğe büründüm/ Yunus diye göründüm" demiş ve çıkmış işin içinden. Bizse Ay'a çıkıyoruz. ❖

Şiir
Yaşa

NUREDDİN PALA

Seccadeyle baş başa,
Bir ömür öyle yaşa.

Kul Rabbine ulaşa,
Daim Hakk'la kal yaşa.

Hürmet ekmeğe, aşa,
Hakk rızasında yaşa.

Sır söyleme sırdaşa!
Sen sırrın ile yaşa.

Sakin ha basma yaşa!
Güvendiğinle yaşa.

Rabbe itiraz! haşa!
Tevekkül ile yaşa.

Güvenme sağlam taşta,
Her şey fani bil yaşa.

Aldanma köre, şaşta,
Hep iyilerle yaşa.

Olma kimseye maşa,
Sen kendin gibi yaşa.

Aldanma göze, kaşa,
Sade bir hayat yaşa.

Önem ver sen kardaşa,
Uhuvvet ile yaşa.

Önem ver arkadaşta,
Huzurlu temiz yaşa.

Tekrar dönsen de başta,
Kulsun, kul gibi yaşa. ❖

Besinlerin Ruh Halimiz Üzerindeki Etkisi

PROF. DR. FATİH SATIL

Yediğimiz besinlerin bedenimizin biyolojik yapısı üzerindeki etkisinin yanında psikolojik ve duygusal yapısı üzerinde de etkisinin olması gayet normaldir. Çünkü insan, beden ve ruh ikilisinden meydana gelmiştir. Bu maddî bünye ile manevî bünyenin etkileşiminin olmaması düşünülemez. Beslenme uzmanı Mauro Todisco bu konuda: “*Bütün besinler beyin ve psikolojimiz üzerinde etkilidir*” demektedir.

Yaşadığımız dünya stres ve sorunları da beraberinde getiriyor. Ev, iş, okul, organizasyonlar, toplantılar vs. bazen bunalıp, sıkışıp kalabiliyoruz. Bunların etkilerini en aza indirmek hepimizin arzusu. İşte bu gibi durumlarda ruha iyi gelen besinlerle beslenmek en kolay çözüm.

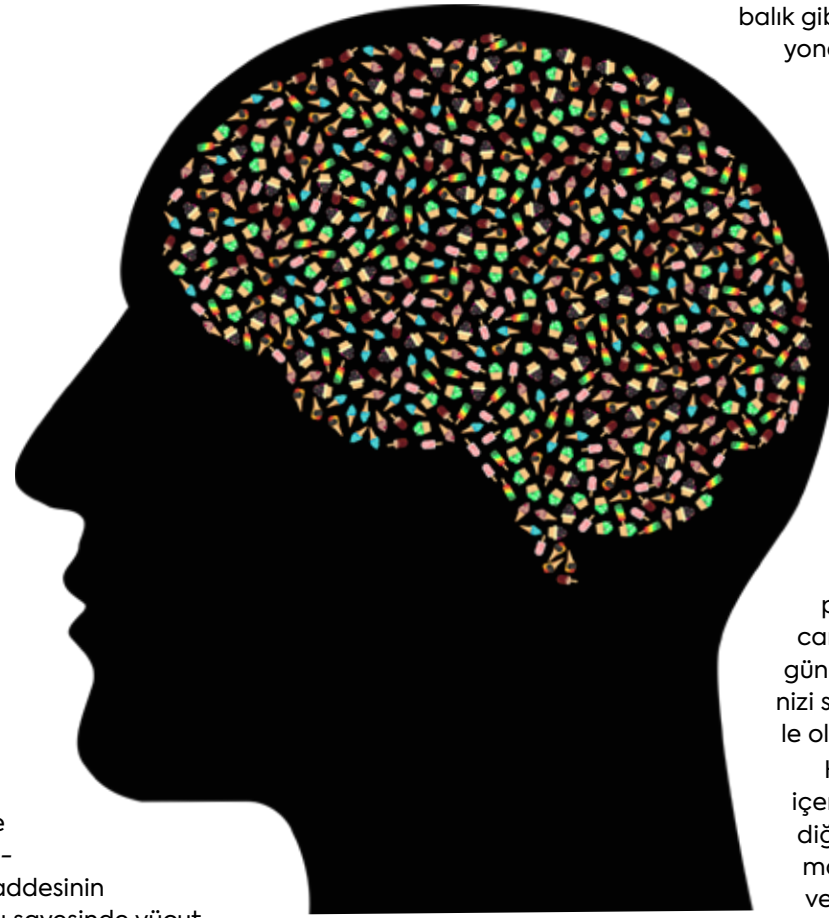
Huzur ve Sakinlik Veren Besinler Hangileridir?

Karbonhidratlı besinler yatıştırıcı ve sakinleştirici olarak bilinir. Makarna, ekmek, bisküvi gibi karbonhidratlı besin tüketen insanlarda “*triptofan*” adlı kimyasal ileti-

cilerin beyne tesiriyle “*serotonin*” maddesinin artması sayesinde vücut genel bir huzur ve sakinliğe kavuşur.

Kan şekeri düşüğünde de iyi duygular içinde olmayız. Sinirli ve gergin olmaya başlarız. Beyin faaliyetleri glikoza ihtiyaç duyar. Kanda şeker miktarı düşüncü, düşüncü yeteneğimiz de zayıflar. Sebzeler ve sütte de sakinleştirici etki yapan glikosidler (düşük kan şekeri endeksine sahip olanlar) bulunur. Örneğin marul, doğal bir sakinleştiricidir, uykusuzluğa iyi gelir. Düşük kan şekeri endeksine sahip bu lifli yiyecekler vücuda enerji verdiği gibi aynı zamanda muhtemel bir yağ oluşumunu da engeller.

Magnezyum içeren fındık, potasyum içeren muz da vücut değerlerini dengeleyerek depresyondan korunmada etkili olan besinlerdendir. Omega-3 yağ asitleri içeren

balık gibi ürünler de depresyona karşı direnç verir.

Ceviz, yerfıstığı, süt, yoğurt, koyu yeşil yapraklı sebzeler, havuç, badem gibi zengin içerikli besinler aynı zamanda mutluluk kaynağıdır diyor uzmanlar.

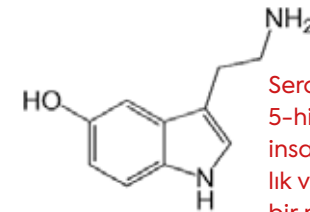
Ani üzüntü yaşadığınız dönemlerde çilek, üzüm, portakal, elma yiyerek üzüntünüzü hafifletebilirsiniz. Özellikle portakal suyu sizi hem canlandıracak hem de gün içinde gereken enerjinizi size kazanmanıza vesile olacaktır.

Hayvansal protein içeren besinler, yenildiğinde “*fenil alanin*” maddesi beyne geçer ve “*noradrenalin*” ile adrenaline dönüşür.

İşte bu yüzden et ve et ürünleri yiyenler daha aktif ve hareketlidirler.

...
Bu saydıklarımız sadece birkaçı. Daha birçok yiyecek ve besin ögesi sayesinde beden ve zihin sağlığımızı güçlendirebiliriz.

Amerikan hapishanelerinde yapılan bir

Serotonin (5-HT ya da 5-hidroksitriptamin), insanda mutluluk, canlılık ve zindelik hissi veren bir nörotransmitterdir.

araştırma, mahkumların daha fazla salata daha az fast food yediklerinde, cezaevi içi suç oranlarının büyük ölçüde düştüğünü gösteriyor.

Yiyeceklerin ruha olan etkileri biraz da kişinin yeme-içme alışkanlıklarıyla da doğru orantılıdır. Ama genel olarak yüksek kalorili ve kilo yapan yiyecekler aynı zamanda bizi en çok mutlu eden yiyecekler. Bazı dönemlerde çikolataya veya tatlıya saldırmamızın asıl nedeni de bu olmalı...

İnsanda ahlak ve karakterin oluşmasında da yediklerimizin etkisinin olmaması düşünülemez. Sonuçta yediklerimiz sadece bedenimizi beslemiyor. Ruhumuza ve karakterimize de bir şekilde etkisi oluyor.

Helale Harama Dikkat Etmek Lazım

Bunun yanında yediklerimizde haram-helal ölçüsü çok önemli bir kriterdir. Çünkü dinimizce haram olarak görülen besinlerin, yenildiğinde beden ve ruh sağlığımızı bozduğu herkesçe bilinen bir gerçektir. Buna karşın helal gıda ile beslenmek, beden ve ruh sağlığını koruyup geliştiriyor, bünyeyi besliyor, fayda veriyor. Ayrıca helal yiyen bir insan Allah'ın emrine uygun davranmanın olumlu etkisiyle moral buluyor.

Müminun Suresinde Yüce Allah şöyle buyuruyor: “*Temiz olan şeylerden yiyin; güzel işler yapın. Ben sizin yaptıklarınızı hakkıyla bilmekteyim.*” Bu ayet dikkatimizi yediklerimize çeviriyor ve bu ayetten yediğimiz gıdalarla davranışlarımız arasında direkt bir bağ olduğu da anlaşılabilir.

Ruhunuzun daralmadığı, stressiz, tatlı ve huzurlu günleriniz olması dileğiyle sevgiyle kalın. ❖

Kaynaklar:

1. Santarcangelo D., Psikodiyet/Yediklerimiz Psikolojimizi Nasıl Etkiliyor? Dharma Yayınları, 2009.

2. <https://multiyasam.com/besinler-ve-ruh-hali-baglantis/>

Kur'an Allah'ın Mucize Kelamıdır

Rahman ve Rahîm İsimlerindeki Harika Tevafuklar

PROF. DR. NİYAZİ BEKİ

Rahman İsm-i Celili

Zat-ı Akdes'in "Allah" lafza-i celalinden sonra ikinci ism-i hassı Rahman ismidir. "De ki: İster Allah diye, ister Rahmân diye dua edin. Hangisiyle dua edecek olsanız, en güzel isimler Onundur" (İsra, 17/110) mealindeki ayette bu iki isme özel yer verilmiştir. Bu sebeple Allah'tan başkası için bu isimlerin ad olarak kullanılması caiz değildir.

Kâinat kitabını bir mucize formatında yazan, onu yaratıp yöneten Rahman olduğu gibi, Kur'an-ı Mucizu'l-Beyan'ı vahiy olarak gönderip talim eden de Rahman'dır: "Kâinat ülkesinin saltanat arşında hâkimiyeti elinde tutan Rahman'dır" (Taha, 20/5) mealindeki ayette kâinat kitabını telif edip tanzim eden Allah'ın bu makamdaki unvanı Rahman olarak ifade edilmiştir. Keza "Kur'an-ı Mucizu'l-Beyan'ı vahiy olarak gönderen ve onu talim edip beyan eden Rahman'dır" (Rahman, 55/1-2) mealindeki ayette de, Kur'an'ı ders verip talim eden Allah'ın bu makamdaki unvanı da Rahman olarak zikredilmiştir.

Bundan anlaşılıyor ki, kâinat sarayını bir mucize olarak yaratan ve yönetenin unvanı

da, Kur'an-ı Hakîm'i vahiy eden, ders verip talim edenin de unvanı Rahman'dır. O halde Rahman isminin tevafuk penceresinden görülen mucizevi tezahürleri hem kâinatta hem de Kur'an'da söz konusudur.

Çünkü, kâinatın arş-ı âzamında tekvinî hâkimiyetini kuran ilahî ismin unvanı Rahman olduğu gibi (Taha, 20/5), insanlık camiasında vahyin arş-ı âzamında teşriî hâkimiyetini kuran ilahî ismin unvanı da Rahman'dır. (Rahman, 55/1-2) Evet, Kur'an arş-ı âzamdan, ism-i âzamdan, her ismin mertebe-i âzamından geldiği için, bütün âlemlerin Rabbi itibarıyla Allah'ın kelâmıdır. Bu sebeptendir ki, Fatıha suresinin başında "Rabbulâlemin" unvanıyla Allah'a hamd edilmiştir. Hem bütün mevcudatın İlahî unvanıyla Allah'ın fermanıdır. Bunun içindir ki, Fatıha suresinin başında "Allah" lafza-i celal ism-i celilin zikredilmesiyle bütün kemal sıfatlarıyla muttasıf mabud-u hakikinin ilah unvanı nazara verilmiştir. Hem bütün Semavat ve Arz'ın Hâlıkı namına bir hitabdır. Nitekim, ilk inen Alak suresinin "Yaratan Rabbinin adıyla oku!" cümlesi, göklerin ve yer kürenin halıkı/yaratıcısı unvanı nazar-ı dikkate sunulmuştur. Keza Kur'an, rububiyet-i

mutlaka cihetinde bir mükâlemedir/konuşmadır. Bu sebeptendir ki, Fatıha suresinin başında kullanılan "Rabbulâlemin" unvanıyla Allah'ın, kayıtsız şartsız rububiyet-i mutlaka manasıyla hem kevnî (maddî), hem Kur'an'î arşın yegâne hâkimi olduğuna işaret edilmiştir. Keza Kur'an, her türlü noksandan münezze ve bütün kemal sıfatlarıyla muttasıf olan Allah'ın her şeyi kuşatan umumi saltanatının hesabına bir hutbe-i ezeliyedir.

Fatıha suresinde zikredilen "Rabbulâlemin" unvanıyla Allah'ın, dünyanın yegâne hâkimi, "Maliki yevmiddin/ahiretin tek sahibi" unvanıyla da ahiretin de yegâne hâkimi olduğuna dikkat çekilmiştir. Nitekim, "Öyle ise onlar hakkında acele etme; biz onların günlerini sayıyoruz. Gün gelecek, takvâ sahiplerini seçkin konuklar olarak Rahman'ın huzurunda toplayacağız" (Meryem, 19/84-85) mealindeki ayetlerde bir yandan sayılara işaret edilmiş, diğer yandan takvâ sahiplerinin Rahman'ın seçkin misafirleri olarak O'nun huzuruna çıkarılacağına vurgu yapılmıştır.

...

Aşağıdaki tevafuklarda görüleceği üzere, Rahman isminin ebced değeri: 330=6x55'tir. Bu ayetin başına kadar zikredilen Kur'an ayetlerinin sayısı: 605=11x55'tir. Bu tevafuk da Rahman isminin hem dünyanın hem ahiretin yegâne sahibi ve hâkimi olduğuna işaret etmektedir.

Keza, Kur'an, her şeyi kuşatan, alabildiğine geniş kapsamlı olan sonsuz rahmetin nokta-i nazarında Rahman olan Allah'ın tenezzül buyurup kullarına gönderdiği bir ilahî iltifat defteridir. "De ki: Rabbiniz çok geniş bir merhamet sahibidir" (Enam, 6/147) mealindeki ayette bu gerçeğin altı çizilmiştir.

Hem Kur'an, uluhiyetin/bütün varlıkları yegâne mabudu ve ilahî olmasının azamet ve haşmeti haysiyetiyle, başlarında bazan şifre bulunan bir muhabere mecmuasıdır. Şifreli surelerin başlarında bulunan ve Kur'an'ın değişik vasıflarına işaret eden ifadeler, Rahmaniyyetin tekvinî ve teşriî hâkimiyetine ve kullarıyla yaptığı muhaberenin itinalı ve kapsamlı bir merhametin yansıması olduğuna delâlet etmektedir.

Keza, Kur'an ism-i âzamin muhitinden/makamından nüzul eden ve arş-ı âzamin kapsadığı bütün alanlarına bakan ve teftiş

eden hikmetfeşan bir Kitab-ı Mukaddes'tir. Ve şu sırdandır ki, "Kelâmullah" unvanı kemal-i liyakatla Kur'an'a verilmiş ve daima da veriliyor. Kur'an'dan sonra sair enbiyanın kütüb ve suhurları derecesi gelir. Sair (mücessem ve mükellem) nihayetsiz kelimat-ı İlahiyenin ise bir kısmı dahi has bir itibarla, cüz'î bir ünvan ile, hususî bir tecelli ile, cüz'î bir isim ile ve has bir rububiyet ile ve mahsus bir saltanat ile ve hususî bir rahmet ile zahir olan ilhamat suretinde bir mükâlemedir. Melek ve beşer ve hayvanatın ilhamları, külliyyet ve hususiyet itibarıyla çok muhteliftir. (krş. İşaratü'l-İ'caz, 11)

Rahman Suresi'nde Celâl ve Cemal Sıfatları

Rahman Suresinde celâl ve cemal sıfatlarının yansımalarını gösteren birkaç somut örnek vermekte fayda vardır. Ancak kâinatta celâl ve cemal tecellilerinin her zaman belirgin bir şekilde farklılık göstermeyeceği, bilinmelidir. Bazen cemal içinde celâl, bazen de celâl içinde cemal tezahür eder. Aslında Allah'ın güzel isimlerinin, tezahürleri itibarıyla iç içe daireler gibi oldukları düşünüldüğünde, bu farklı yansımaların çoğu zaman birer izafî hakikati yansıtmakta olduğu anlaşılır. Kâinatta "hakaik-ı nisbiye" denilen izafî [rölâtif] gerçeklerin, "hakaik-ı mahza" denilen zatî/mücerret gerçeklere nispeten çok daha fazla oldukları, bilinen bir gerçektir.

1- Surenin ilk kelimesi olan Allah'ın Rahman ismi, bütün canlılara rızık veren "Rezzak" anlamıyla celâli, merhamete muhtaç olanlara merhamet eden "Rahman" manasıyla da cemali temsil eder.

2- Surenin son kelimesi olan Allah'ın "Zü'l-Celâli ve'l-İkram" ismi, celâl tecellisiyle celâli, ikram vasfıyla da cemali gösterir.

3- Gökler, celâli; şefkatli bir anne gibi canlıları kucaklayan Yerküre ise cemali gösterir.

4- Güneş ve Ay, celâli; ağaç ve bitkiler cemali gösterir.

5- Gizemli yapıları, güçleri ve yapı taşları olan ateş unsurları ile cinler celâli; mükerremliği, sempatik yapısı ve mütevazı toprak unsurlarıyla insan, cemali temsil etmektedir.

6- Güneşin doğuşu cemali, batışı ise celâli gösterir. Aydınlık sevindirir, karanlık ürkütür.

7- Heybetli denizler celâli, içinde yüzen

gemiler ise cemali gösterir.

9- Yan yana olan denizlerin karışmaması celâli; içinde bulunan ve merhametle beslenen binlerce canlı türü, mercan ve inciler gibi güzel süsler ise oradaki cemali gösterir.

10- Cennet cemali, Cehennem ise celâli temsil eder.

11- İnsanları ve cinleri hedef alan, 31 defa tekrar edilerek nankörleri azarlayan “*Fe biyyi âlâi...*” ayetinin biri celâl, biri de cemali nazara veren farklı iki uyarısı vardır. Şöyle ki:

Allah’ın nimetlerinin zikredilmesinden sonra geldiği yerde, “*Ey insan ve cin topluluğu!.. Siz, Rabbinizin hangi nimetlerini inkâr edebilirsiniz?*” ifadesiyle Allah’ın cemal sıfatlarına karşı saygılı ve müteşekkî olmayı tavsiye etmektedir; azap gibi uyarı ayetlerinden sonra geldiği yerlerde ise “*Siz, nimetlerimi inkâr edip nankörlük edenlerin cezasını bilmiyor musunuz? Cehennem gibi dehşet verici bir hapsi bulunan bir Sultan-ı Ezeli’nin celâlini ve kahrını nasıl unutabilirsiniz?*” şeklinde tehdit etmektedir.

12- Her şeyin fâniliğini ilân eden ölüm gerçeği bir celâl tecellisi olduğu gibi, Allah’ın “Bâkî” isminin cilvesinin mazharı olan Cennetliklerin hayatı da bir cemal yansımasıdır.

Evet, surenin 26. ayetinde geçen “*Yeryüzünde bulunan her canlı yok olacak*” ifadesi, hayatın aydınlığından ölümün karanlığına geçmeyi ifade etmekle dehşet verici bir celâl tecellisini göstermektedir. Yirmi yedinci ayette ise “*Ancak celâl ve ikram sahibi Rabbinin zâtı bâkî kalacak*” ifadesiyle, ölümün bir idam, bir hiçlik ve bir darağacı olmadığına işaret etmektedir. Çünkü Allah’ın bekâsının celâl ve cemal sıfatlarıyla birlikte zikredilmesinde, Bâkî olan Allah’ın bâkî bir memleketinin de olacağını, sonsuz olan celâl ve cemal yansımalarının orada da devam edeceğinin sinyalleri verilmektedir. Zira sonsuz cömertliği bulunan tükenmez bir hazine sahibinin, muhtaç bendelerine yardım etmemesi düşünülemez. Demek ki Rahman ve Rahîm olan Allah, halis bendelerini, şüphesiz, Cennetine alacak ve cemaliyle de onları serfiraz kılacaktır.

13) Rahman suresindeki güzel bir tevafuk da şu şekildedir:

a) Rahman suresinin Kur’an’ın geneli içerisindeki tertip numarası: 55’tir.

b) Bu surenin gayr-ı mukattaat Mekkî sureler sistemindeki tertip sırası: 17’dir.

c) Bu sisteme göre, Rahman suresinin ilk ayeti olan er-Rahman isminin tertip numarası: 1411=83x17’dir.

d) Rahman suresinin 49. sırasında yer alan ve 31 defa tekrar edilen ayetlerden biri olan “Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?” mealindeki ayetin buradaki tekrar sayısı: 17’dir.

e) Bu ayetin ebced değeri: 1564=92x17’dir.

f) Bu ayetin Kur’an’daki tertip numarası: 4950=90x55’tir.

Rahman isminin hem ekvanî (maddî kâinatla ilgili), hem Kur’anî bir kısım icaz paritilerini şöyle sıralamak mümkündür:

1) Rahman kelimesinin ebced değeri: 330=6x55’tir.

2) Kur’an’ın Mekkî surelerinde zikredilen Rahman isminin tekrar sayısı: 55’tir.

3) Kur’an’da Rahman ismiyle başlayan Rahman suresinin tertip numarası: 55’tir.

a) Gayr-ı mukattaat Mekkî sureler sistemindeki sırası 27 olan Rahman suresinin başında da “*Rahman Kur’an’ı öğretti*” mealindeki ayete yer verilmiş ve adeta Kur’an’ın, Ramazan’ın 26. gününü 27. gününe bağlayan gecede indirilip öğretildiğine işaret edilmiştir.

b) “*Rahman Kur’an’ı öğretti*” mealindeki ayete başlayan Rahman suresinde kullanılan kelimelerin sayısı: 351’dir. Bu sayı “Kur’an” kelimesinin ebced değeridir.

4) Rahman isminin 55. tekrarını yaptığı ve Kur’an’daki normal tertip numarası 78 olan NEBE suresinin Mekkî sureler sistemindeki tertip sırası: 55’tir.

5) Tertip numarası 55 olan Rahman suresinin ilk kelimesi Rahman’dır, ebced değeri: 330=6x55’tir.

6) Mekkî sureler sistemindeki tertip sırası 55 olan ve 55. Rahman ismini barındıran NEBE suresinin ilk kelimesi AMME’dir, ebced değeri 110=2x55’tir.

7) Rahman isminin Allah lafza-i celal gibi özel isim olduğuna işaret edildiği İsrâ suresinin ilgili ayetinin tertip numarası: 110=2x55’tir.

8) Rahmaniyyetin bir cilvesi olan vahiy kavramının ‘el’ takısı almış “*el-Vahiy*” şeklin-

deki formu Kur’an’da yalnız bir defa (Enbiya, 21/45) geçmiştir. “*El-Vahiy*” sözcüğünün ebced değeri de: 55’tir.

9)

Âlimlerin tespitine göre, Kur’an’da “Kur’an’a ait isimlerin ve sıfatların sayısı: 55’tir. (Zerkeşi, el-Burhan, 1/273-76)

10) Kur’an’da yalnız bir defa zikredilen “*Fa’lem ennehu lâ ilahe illallah*” ifadesi Muhammed suresinin 19. ayetinde yer almaktadır (Kur’an’ın başındaki Besmele ile birlikte). Bu ayetin Kur’an’daki tertip numarası: 4565=83x55’tir.

11) Bu ayetin ebced değeri (okunmayan iki elif hariç): 440=8x55’tir.

12) Bediüzzaman Hazretleri, Katre Risalesindeki kâinatın tevhide olan şahadetlerini “55 Lisan” olarak tespit etmiştir.

13) Üstad “55 lisanı” açıklarken, bu şahadetlerinin gösterdiği tevhid hakikatini kelime-i tevhid (*lâ ilahe illallah*) ile ortaya koymuştur. Bu kelimenin ebced değeri, 165=3x55’tir.

14) Bir diğer kelime ise, “*lâ ilahe illâ hû*”dur. Bu kelimenin ebced değeri ise, 110=2x55’tir.

15) Kasas suresinin son ayeti olan 88. ayette “*lâ ilahe illâ hu*” cümlesi yer almaktadır ki, ebced değeri: 110=2x55’tir.

16) Mukattaat Sureler sistemine göre, bu ayetin tertip numarası: 1870=11x55’tir. Bu sayı aynı zamanda: 17x110 (*lâ ilahe illâ hû*)dur.

17) Bu sisteme göre, Rahman isminin en son geçtiği Nebe suresinin 38. ayetinden—Kur’an’da zikredilen—Allah’ın en son ismi olan es-Samed isminin bulunduğu İhlas suresinin ikinci ayetine kadar geçen ayetlerin sayısı: 495=9x55’tir. (Aralarında 495 ayetin yer aldığı Rahman (330) isminin ebced değeri ile es-Samed (165) isminin ebced değerinin toplamı da: 495=9x55’tir.)

Er-Rahîm İsm-i Cemilinin Gösterdiği

Tevafuklar

Rahîm ismi Rahman ismiyle birlikte Besmele-i şerifte zikredilmektedir.

Rahmet ortak paydasında birleşen bu iki isimden Rahman ismi, bir celal tecellisidir. Rahîm ismi ise bir cemal tecellisidir.

Rahman ismi izzet ve azametteki merhametin kaynağı olduğu gibi, Rahîm ismi de şefkat ve semahattaki merhametin membaıdır.

Bütün varlıkların hukukunu korumak, bütün canlıların rızasını temin etmek, Rahman isminin bir tezahürü olduğu gibi, insanların maddi-manevi donanımlarını rahmetin ince nakışlarıyla nakşetmek, şefkatin en nazik, en latif aksesuarlarıyla tezyin etmek Rahîm isminin bir cilvesidir.

Besmelenin insan için bir vird haline getirilmesinin tavsiye edilmesi bu hakikati ilan etmeye yöneliktir.

Bediüzzaman Said Nursi’nin hakikatbîn kalp gözüyle gördüğü bu hakikatleri ondan dinlemekte büyük faydalar vardır:

“*Bismillahirrahmanirrahîm*”in bir cilvesini şöyle gördüm ki: *Kâinat sîmasında, arz sîmasında ve insan sîmasında birbiri içinde birbirinin numunesini gösteren üç sikke-i rububiyet var.*

“*Biri: Kâinatın heyet-i mecmuasındaki teavün, tesanüd, teanuk, tecavübden tezahür eden sikke-i kübra-i uluhiyettir ki, “Bismillah” ona bakıyor. İkincisi: Küre-i arz sîmasında nebatat ve hayvanatın tedbir ve terbiye ve idaresindeki teşabüh, tenasüb, intizam, insicam, lütuf ve merhametten tezahür eden Sikke-i Kübra-i Rahmaniyettir ki, “Bismillahirrahman” ona bakıyor. Sonra, insanın mahiyet-i câmiasının sîmasındaki letaif-i re’fet ve dekaik-ı şefkat ve şuaat-ı merhamet-i İlahiyeden tezahür eden sikke-i ulya-i rahîmiyettir ki, “Bismillahirrahmanirrahîm”deki “Er-Rahîm” ona bakıyor.*

“*Demek “Bismillahirrahmanirrahîm” sahife-i âlemde bir satır-ı nuranî teşkil eden üç sikke-i ehadiyyetin kudsî ünvanıdır. Ve kuvvetli bir haytidir ve parlak bir hattıdır. Yani “Bismillahirrahmanirrahîm” yukarıdan nüzul ile semere-i kâinat ve âlemin nüsha-i musaggarası olan insana ucu dayanıyor. Ferşi arşa bağlar. İnsanî arşa çıkmaya bir yol olur.*” (Sözler, 8-9)

Şuara Suresi ve Rahîm İsmi

Şuara suresinde “Rahîm” isminin 8. kelimesi olarak yerleştirildiği ve 8 defa tekrar edildiği aşağıdaki ayette harika bir i'caz parıltısı vardır:

Surede yer alan söz konusu ayetin mealî şöyledir: “(Resulüm!) Şüphesiz senin Rabbin Azîz'dir, Rahîm'dir.”

Bu ayette Allah'ın sonsuz izzet ve rahmet sahibi olduğuna, izzetiyle her şeyin üstesinden gelecek kuvvete, rahmetiyle her şeyi kuşatan merhamete sahip olduğuna vurgu yapılmıştır. Ayetteki muhatap ise Hz Muhammed'dir (s.a.v.). Bu ayetin konumu ilahî izzet ve merhamete uygun bir üsluptadır. Kur'an'ın bir şair sözü olmadığını gösteren bu surenin Şuara ismine muvafık, ilk muhatap Hz. Muhammed'in ismini gözetken bir manaya münasip, ayetin sekiz kelimesinin sayısına dikkat çeken bir tevafuk göstermektedir.

Bu ayette tevafuk penceresinden gösterilen i'caz parıltılarını şöyle gösterebiliriz:

a) Şuara suresinde zikredilen bu 8 ayetten önce geçen ayetlerin sayısı: 8'dir.

b) Bu 8 defa tekrar edilen ayetin kelimele-
rinin sayısı: 8'dir.

c) Ayetin 8. kelimesi olan “*Er-Rahîm*”ın başındaki “el” takısına kadarki harflerin sayısı: 16=2x8'dir.

d) Rahîm isminin kök harfleri olan “R-H-M” harflerinin ebced değeri: 248=31x8'dir.

e) Bu manidar cümlelerin tekrar edildiği ayet numaralarının toplam sayısı (9+68+104+122+140+159+175+191): 968=121x8'dir.

f) Bu ayet, bazı peygamberlerin zaferi ve kavimlerinin helakinin söz konusu edildiği yerlerde zikredilmiştir. Böylece Allah'ın kâfirlere karşı çok izzetli—karşı konulmaz kuvvete sahip olduğu, müminlere karşı ise çok merhametli, sınırlandırılmaz bir şefkate sahip olduğuna dikkat çekilmiştir.

Bu Ayetin Zikredildiği Yerler:

1- Surenin 9. ayetinin muhatapları Hz. Muhammed (s.a.v.) ve kavmidir.

2- Surenin 68. ayetinin muhatapları ise, Hz. Musa ve kavmidir.

3- Surenin 104. ayetinin muhatapları, Hz. İbrahim ve kavmidir.

4- Surenin 122. ayetinin muhatapları, Hz. Nuh ve kavmidir.

5- Surenin 140. ayetinin muhatapları, Hz. Hud ve kavmidir.

6- Surenin 159. ayetinin muhatapları, Hz. Salih ve kavmidir.

7- Surenin 175. ayetinin muhatapları, Hz. Lut ve kavmidir.

8- Surenin 191. ayetinin muhatapları Hz. Şuayb ve kavmidir.

g) Ayette Hz. Muhammed'e (s.a.v.) hitap edilmiştir. Ancak “*senin Rabbin*” mealindeki “*Rabbeke*” hitabında onun ismi açıkça zikredilmemiştir. Fakat sayısal bir i'caz parıltısının gösterilmesi hikmetiyle ayetin ebced değeri buna göre tanzim edilmiştir. Nitekim ayetin ebced değerinin çarpanlarından 92 sayısı “Muhammed” (s.a.v) ismine, 8 sayısı ise ayetin kelime sayısı ile tekrar sayısına tevafuk etmektedir.

ğ) Mekkî mukattaat sureler sisteminde bu surenin şifreli harflerinden—ilk defa kullanılan—SİN harfinin tertip numarası: 32=4x8'dir.

h) Şuara suresinin içinde bulunduğu Mekkî mukattaat surelerinin bu sureden önce geçen ayet sayısı: 976=122x8'dir.

ı) Bu ayetin sekiz defa tekrarlandığı Şuara Suresinin isminin yer aldığı ayet numarası: 224=28x8'dir.

i) Bu 8 cümlede 8 defa zikredilen “*Rabbeke*”(Senin Rabbin) kelimesinin ebced değeri de: 224=28x8'dir.

j) Bu cümlelerin son kelimesi olan “*er-Rahîm*” isminin, bundan önce geçen mukattaat sureleri içindeki tekrar sayısı: (2/37, 54, 128, 160, 163, 10/107, 12/98, 15/49=) 8'dir.

Not: Bu ayetin 8 tekrarının her birinin başında şu ayet de tekrar edilmiştir. “*İnne fî zalike le-ayeten ve mâ kâne ekseruhum mü'minîn*” (Bunda şüphesiz bir ayet/delil vardır, ancak onların çoğu iman eden kimseler olmadı). Bu ayet iki yerde (140, 159) ayetin bir parçası, diğerlerinde ise müstakil ayet olarak zikredilmiştir.

k) Mukattaat surelerinin başından itibaren Şuara suresindeki “*Ve inne Rabbeke le hüve'l-Azîzür-Rahîm*” cümlesinin son olarak geçtiği—8. tekrarını yaptığı—191. ayetine kadar geçen er-Rahîm isminin tekrar sayısı:

16=2x8'dir.

l) Bu cümlede yer alan Allah'ın “*el-Azîz*” isminin bundan önce geçen mukattaat sureleri içindeki tekrar sayısı da (2/129, 3/6, 18, 62, 126, 11/66, 14/1, 4): 8'dir.

m) Bu cümlede yer alan “*el-Azîz*” isminin mukattaat surelerinin başından—son olarak geçtiği—Şuara suresinin 191. ayetine kadarki tekrar sayısı da: 16=2x8'dir.

Not: Söz konusu “*Ve inne Rabbeke le hüve'l-Azîzür-Rahîm*” ayetinin gösterdiği aşağıdaki şu tevafuklar da, Allah'ın hakiki Rab, gerçek Aziz ve hakiki Rahîm olduğunu gözler önüne sermektedir, şöyle ki:

1) Ayetin kelime sayısı: 8'dir.

2) ‘El’ takısı dışında Aziz ve Rahîm isimlerinin harf sayısı: 8'dir.

3) Şuara suresinde 8 defa tekrar edilen ayete kadar, Mekkî mukattaat sureler sisteminde zikredilen “*İnne Rabbeke*” ifadesinin tekrar (ettiği ayet) sayısı: (7/153, 167, 10/93, 11/66, 107, 13/6,(6), 15/25, 86): 8'dir.

Not: 12/6'daki hitap Hz. Yusuf'a aittir (bk. Razi, İbn Atiye, Kurtubi, İbn Aşur, ilgili yer). Onun için sayıma dâhil edilmemiştir.

4) Keza, ayette zikredilen “*el-Aziz*” isminin bu sistemdeki tekrar sayısı da (2/129, 3/6, 18, 62, 126, 11/66, 14/1, 4): 8'dir.

5) Bu sistemde “*er-Rahîm*” isminin tekrar sayısı da: (2/37, 54, 128, 160, 163, 10/107, 12/98, 15/49) 8'dir.

6) Bu tevafukun verdiği dersin bir özeti şöyledir:

— Burada 8 defa tekrar edilen ilgili ayette yer alan “*İnne Rabbeke*” ifadesinin bundan önce de Mekkî mukattaat sureler sistemindeki tekrar (edilen ayet) sayısının 8 olmasıyla ayette yer alan diğer kelimelerin gösterdiği 8 sayısı ile tevafuk etmesi, kâinatın Rabbi olan Allah'ın rububiyetinin cihanşümul olduğuna, vahiy ettiği Kur'an'ın da bu terbiyenin içinde yer aldığına ve dolayısıyla Kur'an'ın Allah'ın kelamı olduğuna kuvvetli bir işaretler.

— Keza, aynı minval üzere, Aziz ve Rahîm isimlerinin de 8 rakamındaki harika tevafuka iştirak etmeleri, O'nun izzet-kudret, rahmet ve şefkatinin sonsuz, sınırsız ve eşsiz olduğuna reddedilmez bir delildir.

Çünkü, “*Kur'an'ı vahiy ederek seni terbiye eden Rabbin..*” manasına gelen “inne

Rabbeke” cümlesinin hem 8 ile donatılmış ilgili ayetin içinde 8 defa tekrar etmesi, hem bu ayetten önce Mekkî mukattaat sistemindeki 9 tekrarını yaptığı ayet sayısının 8 olması, hem bu cümlelerin, genel olarak Kur'an'ın bütün surelerinde: (6/83, 117, 119, 128, 145, 165, 7/153, 167, 10/93, 11/66,107, 13/6,(6), 15/25, 86, 16/110,119,124,125, 17/30, 26/9-68-104-122-140-159-175-191, 27/73, 74, 78, 32/25, 41/43, 45/17, 53/30, 32, 68/7, 73/20, 89/14, 99/5), toplam: 40=5x8 defa tekrar edip birbiriyle tevafuk etmesi, ilahî rububiyetin mükemmel işlediğine delâlet etmektedir. Özellikle bütün Kur'an'da Hz. Peygambere (s.a.v.) hitaben söylenen “*Rabbeke=senin Rabbin*” ifadesinin 40 defa tekrarlanması, onun ilahî terbiye kursuna Kur'an'ın vahiy ile katıldığı zamanki yaşının göstergesi olan 40=5x8 sayısına tevafuk etmesi, nübüvvetinin gözle görülen bir belgesidir.

— Keza, “*el-Aziz*” isminin hem ayetin içinde hem de daha önce yaptığı tekrar sayısının 8 olması, Allah'ın sonsuz izzetine işaret etmektedir. Yine, “*el-Rahîm*” isminin hem ilgili ayetin içinde hem daha önce yaptığı tekrar sayısının 8 rakamında tevafuk etmesi, yüceler yücesi Rabbimizin sonsuz rahmet ve şefkatine işaret etmektedir.

n) Bu cümlelerin ilk defa zikredildiği ayet numarasının 9 olması da ayrıca harika bir tevafuka hizmet etmiştir. Şöyle ki;

— Bu ayetin numarası, 9 değil de 8 olsaydı, tekrar edilen sekiz ayet numarasının toplamı 8'in katı olmazdı.

— Bu cümlede yer alan “*er-Rahîm*” isminin 9. tekrarı Şuara suresinin 9. ayetinde yer alması da güzel bir tevafuktur.

— Şuara suresinde ilk defa 9. ayette yer alan er-Rahîm isminin bu suredeki tekrar sayısı da: 9'dur.

o) Bu surenin 187 numaralı ayeti, Kur'an'ın 3119. ayetidir. Yani Kur'an ayetlerinin yarısıdır. Bilindiği gibi Kur'an ayetlerinin sayısı 6236 veya—Fatıha suresindeki Bismele ile birlikte—6237'dir.❖

Kuş Sütü Kimin İçin?

PROF. DR. Ş. HAKAN ATALGIN

Kur'an'da "Cenâb-ı Hak onu ummadığı, tahmin etmediği, beklemediği yerden, vesilelerle rızıklandırır, nimetine mazhar eder" mealinde bir ifadeyle rızık verme konusuna dikkatimizi çekmektedir.

Yavrulara annelerin memelerinden, kan ve fişkı arasından gönderilen safi, temiz, besleyici süt tam bu ayete münasip gelir. Klasik bilgilerde memeli hayvanlar dışındaki hayvanlar memeleri olmadığı için süt üretmez diye bildirilir. Ama bazı kuşlar da memeli sütte benzer bir madde üretir. Hani "sofrada bir kuş sütü eksik" deyimindekinden.

Mesela güvercinler en iyi bilinen kuş sütü üreticileridir ve her iki cinsiyet de süt üretir. Göğüs girişi önünde gıda maddelerini yumuşatmak ve depolamak için yemek

borusu kursak (ingluvies) isimli bir torbalanma şekliyle yaratılır. Kursaktaki epitel hücrelerin dökülmesiyle üretilen kuş sütü çok besleyicidir. Hatta güvercin sütü, inek veya insan sütünden daha fazla yağ ve proteine sahiptir.

Flamingolarda ise kuş sütünün içeriğinde kantaksantin adlı bir pigment bulunduğu için kırmızı renklidir. Bu yüzden flamingoların yavrularını beslemesi sırasında bu bölgenin kanadığını düşünenler olur. Yumurtadan çıktıktan sonraki ilk birkaç gün kuş sütü anne kuşun yavru kuşlara sağladığı tek besindir.

Her iki ebeveyn de yavrularını birkaç hafta süt ile beslerler. Yavrular büyüdükçe sütte birlikte tohum ve türlere göre böcek de menüde yer almaya başlar. Yavaş yavaş

yaş ilerledikçe daha az süt ve daha fazla tohum alırlar ve en nihayetinde süt kesilir. Yavru büyüyünce, acizliği bitince ve kendine yeter hale gelince, annenin şefkati azalır ve süt de biter.

Bebeklere, yavrulara şefkat gösterilmesinin en önemli sebebi aciz ve zayıf olmalarıdır. Bebek çok aciz ve zayıf olduğu için, Allah'ın anne kalbine koyduğu şefkat duygusu ile, annesi onun etrafında pervane olur, onun her ihtiyacını karşılamak için adeta çir-

pınır. Annenin bebeğe olan ilgi ve merhameti, bebeğin ihtiyacından, yani aciz ve zayıf olmasından dolayıdır. Bebek büyüdükçe güçlenir, güçlendikçe annenin merhamet yoğunluğu azalır.

...

"Hem, insanî olsun hayvanî olsun, bütün yavruların hüsn-ü maişeti ve süt gibi hazine-i rahmetin en lâtif bir hediyesi, umulmadık bir tarzda onlara zaaf ve aczlerine şefkaten ihsan edilmesi; ve vahşî canavarların diyk-ı maişetleri dahi gösteriyor ki, vesile-i rızık-ı helâl acz ve iftikardır, zekâ ve iktidar değildir."

Demek memeleri olmayan kuş yavrularına bile aczlerine binaen Allah tarafından süt içirilir. Allah'a karşı aczimizi anlayanlardan olmak duasıyla...❖

HAZIR CEVAPLAR

HAZIRLAYAN: PINAR ÇAĞLAR

NEDEN TEKRAR GİTMEK İSTİYORLAR?

Bir gönül insanına sormuşlar, "Neden Kâbe'ye bir giden tekrar tekrar gitmek ister?"

Şöyle kalbî bir cevap vermiş:

"İnsan oraya varıp, orada Allah'a ibadet etmenin tadına vardı mı, gönlü orada kalır. Gönlü neredeyse insan orada olmak ister."

● ● ●

PATATES BİTKİSİ

Şair Liliyon, kendisi bir iş yapmayıp sürekli atalarıyla övünen birisine dedi ki:

"Siz bana patates bitkisini hatırlatıyorsunuz."

Adam bu sözleri anlamayıp "bu ne demek?" diye sorunca şair açıkladı:

"Çünkü onun da en iyi tarafı toprağın altındadır..."

● ● ●

BİR ŞEY YAZAR MISINIZ?

Burhan Felek, bir gün Küçükçekmece'de et yemekleri ile meşhur bir lokantaya gitmiş. Yediği etleri çok beğenmiş. Masadan kalkmak üzere iken lokantanın sahibi hatıra defterini getirip:

"Üstad şuraya iki satır hatıra yaz da, defterimin kıymeti artsın." diye Burhan Felek'e uzatmış. O da şu notu yazıp imzalamış:

"Burada bu kadar güzel et yemek imkânı varken, neden birbirimizi yeriz, anlamıyorum."

● ● ●

ÖLÜMLE ARANDA NE VAR?

Aziz Mahmud Hüdayi, kayıkla boğazı geçerken, "Efendim, ölümlerimizde şu tahtadan başka bir şey yok!.." diyen öğrencisine şu cevabı vermiş:

"Evlâdım, karada o da yok!.." ❖

Sultan

Çıt yok...

Ova, sükûtu dinliyordu.

♥

En önde ve tekti.

Ardında beşyüzer kişilik ikiyüz saf askeri vardı.

En önde ve tekti.

Başı hafif eğik, gözleri toprakta çakılıydı.

Yerde, silah takımının arasında, kılıcın yakut kakmalı kabzasının kenarında titreyen papatyay; sultanın sakallarından, güneş pırıltılarıyla yansıyan gözyaşlarının kendi üzerine düştüğünü görüyordu.

Sultan eğildi.

Dudakları kıpır kıpır oldu.

Onunla beraber de yüz bin kişi.

♥

Başını kaldırdığında âlemden yok kadar uzaktı.

Damlalar, eflâtun gömleğini benek benek mora döndürüyordu.

Kasları gevşedi.

Yine hep beraber düştüler dizlerinin üzerlerine.

Kurtlar, dağ başında seyre dalmıştı:

Bu heybetli kaplan, nasıl bu kadar suspus ve biçâreydi?

Karşısındaki Sultan kimdi?

♥

Yüzbinbir kişi ovada yere kapandı.

Taze toprak kokusu doldu burunlarına.

En önde ve tekti.

Gözleri yaş doluydu.

Dünya ona yok kadar uzaktı.

♥

Nihayet kara gözlü minik çiçek, kıpırdayan dudaklardan dökülen mırıltıları duydu.

“Sübhane Rabbiye'l-Â'lâ, Sübhane Rabbiye'l-Â'lâ, Sübhane Rabbiye'l-Â'lâ.” ❖

Sultan Olsam..

Tahtımı insanların gönlüne kurardım.

Aramazdım havası en güzel tepeler...

Güneşi en güzel alan yamaçlar... Suyu en bol olan ovalar...

Sultan olsam, tahtımı insanların gönlüne kurardım.

♥

İnsanları yıkmadığım sürece yıkılmazdı sarayım. En sağlam, en yüksek ve en aşılmaz duvarlar benim sarayımda olurdu.

İnsanlar, yüreklerine kurulmuş sarayımın tek tek muhafızı olurdu. Ben onları yüreğimde muhafaza ettiğim sürece, onlar da yüreklerindeki sarayımı muhafaza ederdi.

Sultan olsam, tahtımı insanların gönlüne kurardım.

♥

Ölüm, “korku” olmazdı o zaman. Ölssem, tacım başımdan düşmezdi.

Gönüllerdeki tahtımdan, insanların yüreği var olduğu müddetçe inmezdim.

İnsanlar... Ah o hepsinin gönlünde birer sarayım, birer tahtım ve birer tacım olan insanlar...

Gönlüme sığdırabildiğim sayıda, tacımın muhafızı, tahtımın muhafızı, sarayımın muhafızı olan insanlar...

Sultan olsam, zaten saray aramazdım.

Tahtımı gönlünüze kurardım.

Ve tacımı “ellerinizden” giyerdim başıma.

♥

Sultan olsam, herhalde “sultan” olmazdım!

Gönlüme sığdırabildiğim kadar ve bana “sultan” diyen “sultanıma” sultanlık yapmak sultanlığıma sığmazdı. Bana “sultan” diyen sultanlarım elbette ki kendi gönüllerinin sultanıydılar...

♥

Ve ben ancak onların gönüllerine tahtımı kurabilirsem sultanları olurum.

Elbette...

Sultan olsam, tahtımı insanların gönlüne kurardım.

♥

Kılıç kından çıkmazdı. Bakışlar çiçeklenir, gülüşler çiçeklenir, gönüller çiçeklenir... “Çiçekler” derilirdi alınan her selâmda.

♥

Sarmaşıklar boyardı olmayan duvarları. Bayrağım?..

Bahçemdeki güllerin rengindeydi bayrağım.

Gönül göklerindeki yerindeydi bayrağım.

Sultan olsam... Ah ki ah sultan olsam;

Tutulmaz ufukları hapseden sonsuz yere;

İnsanların gönlüne kurardım sarayımı. ❖

Hayalin İçinden Öyküler

Artırılmış Gerçeklik

HÜSEYİN BURAK UÇAR

Rüyamda gördüğüm ev, şimdi tam karışımdaydı.

Yine rüyamda gördüğüm gibi, 01 Ağustos 2023 tarihinde saat 15:00'da bizim oradaki duraktan 104T numaralı toplu taşıma otobüsüne binmiş ve 15:55 de Şirinbahçe durağında inmişim. Kapıyı çalışma saat 16:00'da gerçekleşecekti. Ev durağın az ilerisinden girilen ilk sokağın başlarında, küçük bir bahçe içerisinde, mimarisi çok hoş, iki katlı müstakil bir evdi.

Birazdan kapıyı çalacaktım ve büyük bir ihtimalle rüyamda gördüğüm kişi açacaktı. Nasıl bu kadar soğukkanlı olduğuma ben bile şaşıryordum. Fakat rüyayı bir hafta önce görmüş olmam nedeniyle hem şaşkınlığım azalmış, hem de rüyanın ertesi günü bu yolculuğu yaparak adresin doğruluğunu test etmişim. Hatta eve kadar gelip kapıyı bile çalmışım fakat açan olmamıştı. Evin tam karşısındaki mini marketin sahibinden aldığım ayrıntılı bilgilere göre, son kiracı evi yeni boşaltmıştı, çok yaşlı, kısmi felçli ve yatalak olan sahibi ise Almanya'da yaşıyordu ve bu evle bir emlakçı ilgileniyordu. Bahçe kapısında asılı kiralık ilanındaki numaraya ulaşmamışım. Hatta aradığımda "bu numara kullanılmamaktadır" şeklinde tuhaf bir cevap

almışım.

Gördüğüm rüyanın tuhafılığı yanında bu tuhaflığın lafı bile olmazdı elbette. Bu ev ziyaretinde neler olacağını, neden böyle bir rüya gördüğümü, evin kapısını açan kişinin ve içeride, ölüm döşeginde son nefeslerini tüketmekte olduğu izlenimi veren yaşlı adamın kim olduğunu merak etmekten, kötü şeyler düşünmemeye çalışmaktan yorulmuş-tum.

Rüyamda, kapıyı açan kişi beni içeri buyur ediyordu ve "Hoş geldin. Sen de aynı rüya için geldin sanırım. O da merak içinde seni bekliyor" diyerek yaşlı adamın yatmakta olduğu odaya götürüyordu. Rüya orada bitiyordu.

Kapıyı açan kişi bu rüyayı gören başka kişilerin de olduğunu kasteden bir şeyler söylemişti. Benden önce başkalarının da gelmiş olması ve aynı rüyayı başka görenlerin de olması bir an tüylerimi ürpertti. Aklima garip sorular geliyordu. Bu yaşlı adam ev sahibi olmalıydı fakat ev sahibinin yurt dışında yaşayan ve ülkesine dönemeyecek kadar yaşlı, felçli ve yatalak bir hasta olduğu söylenmemiş miydi? Üstelik kiralık ilanı da asılmıştı. Buna rağmen evde yatalak bir hastanın bakılması, insanların hasta ziyaretine gelmeleri neden dikkat çekmiyordu? Bir an

"hayalbaz"lığım nüksetti ve aklıma burada olamayacak kadar hasta olan bir insanın şu anda burada olmasını izah edecek bir şeyler geldi. Belki de bu yaşlı adam üstün bir teknolojiyi kullanabilecek bir konumdaydı ve bir Artırılmış Gerçeklik uygulaması ile burada gözüküyor ve buradaymış gibi ziyaretçileri ile konuşabiliyordu. Ya da kapıyı açan adam Hz. Hızır olmalıydı. Hz. Hızır olmalıydı, çünkü böyle bir rüya ile ve böyle bir zaman-mekan değişimi ile uyum sağlayacak olan tek kişi sadece o olabilirdi. Bütün bunlar doğru olsa bile halen havada kalan bir soru vardı: Bu yaşlı adam ile benim alakam neydi?

...

Bu düşünceler birkaç saniyede geçmişti aklımdan. Derin bir nefes aldım. Bahçe kapısının mandalını açtım ve altı-yedi adımlık mesafeyi yürüyüp evin kapısının ziline bastım. Soğukkanlılığım gitmiş, yerine, ilk gündeki heyecanım geri gelmişti. Evet, kapıyı gerçekten de beklediğim kişi açmıştı. Aynı şeyleri söyleyerek yaşlı adamın yanına götürdü beni ve onun çok yakınındaki sandalyeye oturttu. Kendisi de tam karşımdakine oturarak:

-Benim adım Mustafa. Dedi. Mustafa Altıntoprak. Bu mahallede 40 yıldır emlakçılık yaparım. Senin ismin nedir? Kimin oğlusun. Ne iş yapardı baban?

-Ben de Ahmet Yaslıtay. Babamı, Kınalı Berber lakabı ile tanırlardı. İsmi Remzi idi. Berber dükkanı vardı. Rahmetli olalı 10 yıl oldu. Babamın bir de araba alıp sattığı çok olmuştur.

Memnun oldum dedi Mustafa Bey ve devam etti:

-Bu beyefendi de Abdullah Bey. Bu evin sahibidir ve benim çocukluğumdan beri nerede ise 50 yıldır tanıdığım ve çok sevdiğim bir büyüğümdür. Akraba değiliz fakat akrabadan ötedir. Çok iyiliğini gördüm. Şimdi çoluk çocuğa karışmış bir çocuğum var benim. 30 yıl kadar önce doktorların ölümünü beklediği bu çocuğumun asla karşılayamayacağım ameliyat masraflarını o karşıladı. Sadece benim değil tanıdığım tanımadığım daha birçok kişinin imdadına yetişmiştir. İnfak

etmekte onun üstüne tanımadım. Kendisi çok uzun yıllardır Almanya'da yaşıyor. Bu ev için bana süresiz vekalet vermişti. Ben de hep onun hakkını gözeterek yürüttüm işlemleri ve onun belirttiği bir yardım kurumunun hesabına aktardım kiralari. Bundan bir ay önce evi yeniden kiraya vermek için son kontrolleri yapmak amacıyla eve girdiğimde Abdullah Beyi burada yatar halde buldum. Çocukları getirip bırakmış olmalı diye düşündüm. Kimse görmemiş. Bana da uğramadılar. Bu olanlara akıl erdiremedim senin anlayacağını. Ziyarete bir aydır onlarca kişi geldi. Çoğu yaşlı kemale ermiş olanlardı. Bazıları da gelemeyecek durumda olanların çocuklarıydılar. Başka şehirlerden gelenler de vardı. Hep onun helalleşmek istediği kişilermiş. Onlar da çok şaşkındılar. Bazıları tanıdı, bazıları hatırlamadı. Fakat Abdullah Bey biraz bahsedince gerçekten de hepsi helalleşmeyi gerektirecek konularmış. Bu arada Abdullah Beyin hafızası maşallah zehir gibi. Evvelki günü hatırlamıyor fakat 30-40 yıl önceyi ayrıntılarıyla hatırlıyor.

Bunu söylerken yaşlı adama baktı Mustafa Bey. Bakışları sevgi ve şefkat yüklüydü. Ve sesinin tonunu biraz yükselterek sordu ona:

-Abdullah Bey, bakın bu arkadaşın ismi Ahmet Yaslıtay. Rahmetli babasının ismi Remziymiş. Berber dükkanı varmış. Kınalı Berber lakabı ile tanınmış. Araba alıp sattığı da çok olmuş.

Abdullah Bey gülümseyen çehresi ile birkaç saniye gezdirdi gözlerini bizim üzerimizde ve mırıldanır gibi, tane tane sıraladı kelimeleri:

-Hoş geldin evladım. Tanıdım ben seni. Babana çok benziyorsun. Demek baban vefat etti. Allah rahmeti ile muamele eylesin. İlk arabasını bana satmıştı. İçinde 30 gramlık 24 ayar bir bilezik olan bir kutu sıkışmış koltuklardan birinin altına. Öyle bir sıkışmış ki kolay kolay bulunmaz. Baban da bu arabayı düğününü yapmak için satıyordu. Demek ki takı için alınmıştı o bilezik. O da nerede kaybettiğini sandı kim bilir. Birkaç gün sonra, benim o zaman 15'inde olan oğlum arabada düşürdüğü bir şeyi ararken bulmuş onu.

O sırada Türkiye’deyiz daha. Bozdurmuş, har vurup harman savurmuş. Fakat bana, daha geçenlerde itiraf etti. Aradan geçen 40 yılda hep içinde saklamış bu sırrı. Fakat onun da 15 yaşındaki oğlu, Alman arkadaşlarıyla birlikte eğlencesine çaldıkları arabayla kaza yapınca, anlatmak zorunda hissetmiş. Bu olayda benim pek suçum yokmuş gibi gözükebilir, hatta bugüne kadar helalleştiklerim içinde bu hikaye benim en masum olduğum hikaye. Fakat arabayı babandan ben satın almıştım ve bunu yapan da benim oğlumdu. Dedesi koruk yer, torununun dişi kamaşır diye bir söz var. Belki de torunumu bile etkileyen bir olaydı bu. Bunu öğrendiğimden beri ağlamadık günüm yok. Çünkü masum olmadığım hikayeler de vardı mutlaka. Ben kimin ya da kimlerin hakkına girdim diye sorgulamaya başladım. Başıma gelen hastalıkları hiç böyle yormamış, bu halde ölmekten, huzura bu halde çıkmaktan hiç bu kadar korkmamıştım. O günden sonra hayatımı, tanıdıklarımı, alım satım yaptıklarımı, hatıralarımı gözden geçirdim, hep dua ettim, ölmeden önce kimin bende hakkı varsa, bu dünyadayken helalleşmeyi diledim.

...
Duyduklarım, gördüklerim ve hissettiklerim, tarifi imkansız şeylerdi. Bu nasıl bir iman, bu nasıl bir kalp, bu nasıl bir hassasiyetti. Büyük davalar peşinde koşanlar, bu güzel insanın idrak ettiği gibi, asıl davanın kimsenin hakkına girmeden bu dünyadan gidebilmek olduğunu düşünmüşler midir acaba? Ben de böyle bir rüya görmeye layık biri değildim aslında. Şimdi anlıyordum ki bu yaşlı adamın bu ulvi davası içindi tüm bunlar. Üstüne üstlük hakkın tam karşılanamayacağı korkusu ile aynı değerde iki adet bilezik tutuşturuldu elime ve hem hediye olarak kabul etmem hem hakkım kaldı ise helal etmem istendi.

Evden ayrılırken bu bileziğin kaybediliş öyküsünü annemden defalarca dinlediğim aklıma geldi. Nerede kaybedildiğini bilmemek ayrı bir gizem katıyordu konuya. Babam rahmetli, geçmişe takılmayan birisiydi. Fazla bahsetmezdi. “Annene bir kez anlatma gafletinde buldum işte” diye latife yapardı. Ben ailemin tek çocuğuyum. Üstelik 9 yıl sonra olmuşum. Nasıl bir tevafuktur ki, bu olay da benim uzun süredir nişanlı olduğum ve artık düğün hazırlıklarını hızlandırmam gereken bir döneme denk geldi.

Çok zor olsa da bir ara anneme bunları anlatmayı düşündüm, fakat birkaç gün sonra içimde dinmeyen bir merakla aynı eve tekrar gidince bundan vazgeçtim. Çünkü o evin yerinde boş bir arsa, karşısındaki mini marketin yerinde ise küçük bir otopark vardı. Tüyerim diken diken olmuş ve ürkmüş bir halde kendi evime dönerken yolda, bileziklerin de aynı şekilde yok olacağını düşünmeden edemedim. Fakat eve döndüğümde gördüm ki, onlar benim gördüğüm o rüyadan ve bu yaşadıklarımından bile daha gerçektiler. ❖

Geçenlerde medyada herkesin dikkatini çeken bir haber yayıldı. Habere göre İngiliz ve Amerikan bilim insanları sperm ile yumurtanın döllenmesi insan embriyosu geliştirmişlerdi. Buna da sentetik yani yapay embriyo adını vermişler. Bazı medya organlarında ise “sentetik insan embriyosu yaratıldı” diye başlık atıldı.

Haberin kaynağını araştırdığımızda sentetik embriyo diye bir şey söz konusu değil. Sentetik denildiğinde bir ürünün bütün bileşenlerinden yeni bir şey sentezlemek anlaşılır. Burada yapılan işe baktığımızda; kök hücreden tüpte özel bir besin ortamında kök hücrenin mitoz bölünmesi uyarılarak embriyo elde edilmiş. Normalde sperm ile yumurta hücrelerinin birleştirilmesinden zigot ve ondandaki embriyo elde edilir ve buna zigotik embriyo denir. Tüp bebek yönteminde bu işlem tüp içerisinde gerçekleştirilir ve elde edilen embriyo erken safhada anne rahmine transfer edilir.

Bu yeni araştırmada farklı bir yol izlenerek embriyo elde edilmiş. Mevcut bir embriyodan bir hücre alınarak tüp içerisinde özel besin

Bilim Adamları Sentetik İnsan Embriyosunu Yaratmış mı?

PROF. DR. İSMAİL KOCAÇALIŞKAN

ortamında bölünüp çoğalması sağlanarak embriyo elde edilmiş.

Embriyonun bütün hücreleri kök hücre özelliğindedir. Yani bölünüp çoğalma ve daha sonra farklı hücrelere dönüşme özelliğindedir. Kök hücrenin alındığı başlangıç embriyosu zigotik embriyo iken bundan elde edilen embriyo somatik embriyodur. Yani yumurta ile sperm birleştirilmesi sonucu elde edilmiştir.

...
Bu araştırmanın farklı bir tarafı da üretilen embriyonun gastrula safhasına kadar tüp içinde geliştirilebilmiş olmasıdır. Diğer taraftan bu embriyoda kalp dokusunun öncül hücreleri belirlenmiştir. Bu araştırma, gen tedavisi yoluyla kalıtsal hastalıktan arınmış embriyo elde etme ve embriyo gelişimini yönlendirerek kalp, böbrek gibi organlar elde etme hususunda umutler vermektedir.

Bundan daha ileri bitkilerde otuz yıl kadar önce başarılmıştı. Yani tüp içinde somatik embriyo elde edilmesi ve bundan da doku kültürü yöntemleriyle bitkiler elde edilmesi yöntemi halen tarımda kullanılmaktadır. İnsan özel bir canlı olduğu için diğer canlılarda rahatça kullanılan yöntemler insan için etik

ve hukuki kurallara bağlı olarak çalışılmaktadır. Dolayısıyla bu yöntemle elde edilen embriyoların rahme aktararak bebek elde edilmesi şimdilik yasal değildir.

...
Bir şeyi olduğu gibi tavsif etmek gerekir. Yoksa buradaki başarıyı abartarak “sentetik insan embriyosu yaratıldı” şeklinde ifade etmek abartının da ötesinde bir şeydir.

Olaya baktığımızda, tüp bebek neyse bu araştırma onun bir adım ilerisidir. Yüce Allah’ın canlılarda koymuş olduğu biyoloji kanunlarından birisinin daha keşfinden ibarettir. Yani anne rahmi dışında tüp içerisinde kök hücreden gastrula safhasına kadar embriyo geliştirilebileceği anlaşılmıştır. Yoksa bilim insanları sentetik bir insan embriyosu yaratmış değildir.

Mevcut embriyonik bir kök hücre kullanarak daha ileri safhada yeni bir embriyo elde edilmiştir. Kök hücreden embriyo elde edilmesi zaten bitkilerde yapılabiliyordu. Daha önce bazı hayvanlarda da başarılmıştı. Dolayısıyla bunun sentetik bir tarafı olmadığı gibi yeni bir şey yaratma da söz konusu değildir. Bilimsel bir başarıdır. Zaten bilim böyle küçük adımlarla ve keşiflerle ilerler. ❖

Okullarda Evrim II

ELİF E. BAYRAKTAR

Geçen ay paylaştığım yazıda Darwinizm'in bilimden öte, materyalizm adına savunulan ahir zamanın en önemli felsefesi olduğunu, devletin kurumlarıyla bu sapkın felsefenin savunulmasının kabul edilemeyeceğini ve bu yüzden eğitim sistemimizde düzenlemeler yapılmasının ülkemizdeki en hayati konulardan biri olduğunu yazmıştım. Bu ay da aynı konuyu farklı açıdan ele almak istiyorum.

...
Evrim, bilime dayanarak değil, bilime rağmen savunuluyor; evrim iddialarının hiçbiri gerçekleşmemiştir. Fosil kayıtlarında bir türün mutasyon gibi değişikliklerle diğer bir türe dönüştüğünü gösteren tek bir kanıt yok. Bilimsel tüm bulgular, canlı türlerinin ataları olmadan ve aniden ortaya çıktıklarını gösteriyor. Tüm bu gerçekler, hem canlılığın rastlantılar sonucu ortaya çıktığını ileri süren evrim teorisini, hem de Allah tarafından yaratılıp, ardından aşamalı bir evrim sürecinin gerçekleştiğini tamamen geçersiz

kılıyor.

Türlerin aniden ortaya çıktığının, canlıların değişmediğinin yani yaratıldığının delili olan 700 milyon fosil var ve içlerinde tek bir "ara geçiş form fosili" bulunmuyor. Yaratılış gerçeğine direnmek bilimsel değil. Evrimciler engellemeye çalışsa da okullarda fosiller sergilenebilir mesela. Bilimi yasaklamaya çalışan, fosilden korkan bu teori bilimsel olabilir mi?

...
Eğitimci yazar Ufuk Coşkun bu konudaki bir yazısında Teoman Duralı Hocanın, "*Bir şeyin bilimin konusu olması için tekrarlanabilir olması lâzım. Bir defaya mahsus olaylar bilimin konusu değildir*" deyip Darwin'in teorisinin dinleştirildiğinden bahsettiğini yazmıştı. Darwin'in teorisinin bugün biyoloji biliminin temeli yapılması ve dünyadaki tüm ders kitaplarının bu bakış açısıyla yazdırılması çok ilginçtir.

Yazısında şu bilgileri veriyordu Ufuk Coşkun:

"1930 yılında genişletilerek basılan *Türk Tarihinin Ana Hatları* adlı kitabının lise 1. Sınıflar için okutulan *Beşer Tarihine Giriş* ünitesinden size bir cümle yazayım. "İnsan ve büyük maymunların müşterek bir cetleri vardır."

Tarih şeritlerini hatırlarsınız, burada insanlığın ilk dönemi "*Karanlık Çağ*" olarak adlandırılıyor ve böylelikle Kaba Taş, Yontma Taş Çağı olarak tarihin ilk evreleri başlamış oluyordu. Bu dönem insanları yarı hayvan şeklinde tasvir ediliyor ve çocuklara ilk dönem insanların ne kadar vahşi oldukları öğretiliyordu.

Bunlar eski bilgiler diyorsanız günümüzden bir örnek vereyim. Örneğin Sosyal Bilgiler 4. Sınıf ders kitabı, "*Dağ, ova, deniz, ırmak, göl, toprak, bitkiler ve hayvanların kendiliğinden olduğu*"nu söylüyor.

5. Sınıf Sosyal Bilgiler ise "*Doğal varlıklar kendiliğinden oluşur, insanlar tarafından bu varlıklar sonradan keşfedilir*" diyor.

...

Bu arada güzel bir gelişme oldu. Geçenlerde Prof. Dr. İsmail Kocaçalışkan Hoca, Darwinci ideolojiye alternatif çok önemli ders kitapları gönderdi. Bunlar, 5. Sınıf Fen Bilimleri ile 9. Sınıf Biyoloji ders kitapları.

Prof. Dr. Adem Tatlı, Prof. Dr. İsmail Kocaçalışkan, Prof. Dr. Fatih Satıl, Prof. Dr. Ali Alaş ve Dr. İdris Görmez gibi alanında uzman, işinin ehli insanlar tarafından yazılan ders kitaplarını inceledim. Fen Bilimleri ve Biyoloji alanında tüm konular bilimsel bir perspektifle ele alınmış ancak hocalarımız Darwin'in yaptığını yapmamışlar yani, evrendeki ahengi, nizami, hayatı, insanı, bilimi tesadüflere göre ele almamışlar.

Bu ders kitapları hakikaten öğrencilerimize bir özgüven açılacak ve ayaklarının yere basmasını sağlayacaktır. Bir o kadar da öğretici.

...

Evrimciler, "*Ders kitaplardaki konular*

doğrudan evrimle ilişkili olmasına rağmen tek bir evrim kelimesi yer almıyor. Öğrenciler bu son ünite sayesinde evrim öğreniyor ancak öğrendikleri şeylerin evrim olduğunu bilmeden" diyerek eğitim sistemini şikâyet ediyorlar. Biz yaratılışa inananlar da hâlâ "evrim yok" denilememesinden şikâyet ediyoruz. Mesela daha ilk başta canlılığın yapıtaşı olan proteinin oluşması için 60 ayrı proteinin aynı anda var olması gerektiği gerçeği ortada iken, okullarda hâlâ "protein tesadüfen oluşamaz" denilemiyor.

Kaldı ki hiçbir canlının ve organlarının kademe kademe rastlantılarla oluşması kesinlikle mümkün değildir. Her biri tasarlanmıştır. Elbette tasarımı bizim anlamamız için; Allah'ın yaratmak için tasarımı yapmasına ihtiyacı yoktur; "*O!*" der, yaratır.

Tek bir proteinin, dolayısıyla canlılığın tesadüfen meydana gelme ihtimalinin olmadığını, hücredeki muhteşem yapıların ve yaratılış gerçeğinin ders kitaplarında yer almasını istiyoruz. Evrim teorisi içerik olarak bırakılacaksa da belki bir görüş olarak okutulabilir ancak bilimsel cevabı verilerek, çürütülmüş sayısız iddiası delilleriyle anlatılarak. Biyoloji derslerinde evrim hurafesi çocuklarımıza bilimsel bir gerçek gibi anlatılmamalı.

Darwinizm eski Sümerlerden gelen, hurafe dolu bir pagan dine dayanır; evrim hakkında bilgisi olmayan kişiler buna bilinçsizce inanıyorlar. Yaratılışı savunmak ilericiliktir; kâinatın ve her şeyin tesadüfen olduğunu iddia etmek ise yapılabilecek en mantık dışı izahdır. Canlılığın ortaya çıkışını açıklamakta "tesadüf" iddiasını kullanan Darwinizm dünya tarihinin insan aklıyla alay eden en berbat felsefesidir.

Gerçekliği olmayan bir canlı tarihinin, sözde bilimsel bir görünümle okullarda öğrencilere anlatılmaması konusunda Milli Eğitim Bakanımız Sayın Yusuf Tekin'e buradan çağrıda bulunuyoruz. ❖

LGBTIQ+ Hareketi Nedir?

FEYZULLAH AKDAĞ
PSİKOLOJİK DANIŞMAN

Konunun çok önemli olmakla birlikte çok yönlü olması nedeniyle bu yazıda neyden bahsettiğimizi işlemeye çalıştık. İnşallah diğer yazılarda ise farklı yönlerle temas edeceğiz.

İsmi lezbiyen, gey, biseksüel, transseksüel, interseksüel, queer kavramlarının baş harflerinden alan hareket “+” sembolüyle de cinsel anlamda kendisini henüz tanımlanmamış kim varsa kabul ettiğini belirtiyor. Kısaca homoseksüel hareket olarak adlandıracağım bu akım, biyolojik cinsiyetle toplumsal cinsiyeti bağımsız olarak ele alıyor. Onlara göre erkek olarak doğmuş olmak, bir erkeğe aşık olmayı, onunla evlenmeyi hatta çeşitli şekillerde çocuk sahibi olmayı engelleyemez. Çünkü onlara göre erkek kavramı ve erkek rolleri toplumun dayattığı bir kavram ve bunu kabul etmek zorunda değiller. Homoseksüellik, başlangıcı kesin olarak bilinmese de insanlık tarihinde uzunca zamandan beri var. Nitekim Kur’an-ı Kerim’de Hz. Lut (as) kıssasında bu durum açık şekilde işlenmiştir.

Özellikle 20. Yüzyılın ilk çeyreğinden itibaren büyük sermaye sahiplerinin ekonomik yardımlarıyla ciddi bir atağa geçen bu hareket, 1973 yılında Amerikan Psikiyatri Birliğinin (APA) son derece şaibeli bir oylamayla homoseksüelliği DSM tanı kitabından kaldırmasıyla tamamen özgür kaldı. Resmi olarak da hastalık olmaktan çıkan homoseksüellik için artık herhangi bir engel kalmamıştı. Ne de olsa tüm dünyada geçerli Batı menşeli insan hakları, onlara ifade özgürlüğü ve örgütlenme özgürlüğü hakları veriyordu. Bununla birlikte büyük sermaye sahipleri tarafından da fonlanmaktaydılar. İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun dış kaynaklı para yardımı konusunda çarpıcı açıklamaları var. Geriye dünyanın her tarafında örgütlenmek ve devletlere baskı yapmak kalıyordu.

Eskilerin “kuvve-i aklıye, kuvve-i gadabiye ve kuvve-i şeheviye” diye tarif ettikleri günümüz Türkçesine de kabaca “akıl, öfke/şiddet ve şehvet/arzu kuvvetleri” olarak çevirebileceğimiz üç temel kuvveti vardır insanın. Bu kuvvetler insanın yaratılışında vardır, yani sonradan kazanılmış özellikler değildir. Bu kuvvetlerin etkisiyle güdüleniriz ve isteklerimizi elde etmeye çalışırız. Bu kuvvetlerin ıslahı ise insanın dini, ahlaki, ideolojik bakışına göre şekillenir. Müslüman, bu üç temel kuvveti İslam’a göre şekillendiren kişidir.

Son yıllarda modern bilimin sosyal deneyler vasıtasıyla bu kuvvetler ile ilgili gözlemlendiği önemli bir olgu var: İnsanlara bu üç kuvvetin herhangi bir dalında sınırsız özgürlük ve boşalma/ ifade imkanı verildiğinde mevzu bahis istek azalacağına daha fazla artıyor.

Günümüzde tüm insanlığın en büyük sağlık problemlerinden olan obezite rahatsızlığını buna örnek verebiliriz. Temelde insanın, yedikçe daha fazla yemek istemesinden doğan sağlıksız beslenme kaynaklı bir rahatsızlık bu obezite. Yani söndürüldükçe daha fazla harlanan bir ateş. Bu bir paradoks gibi görünse de

doğruluğu inkar edilemez.

Bu paradoksun aynısı LGBTIQ+ konusunda da geçerli. Tarihte geylik ve lezbiyenlik olarak ortaya çıkan bu yönelim, Batı değerlerinden tanımını alan “insan hakları” kavramı ile son sürat yeni tür sevicilikler ortaya attı. Artık pedofilinin (çocuk seviciliği) bile, birer insan hakkı olduğu yüksek sesle söylenir oldu. İfade özgürlüğünün bu denli sınırsız olduğu günümüzde vakalar, bu noktada da duracak gibi gözüküyor. Hatta Hollanda’da pedofiliyi savunan bir parti dahi kurulmuştu. Yeterli teveccühü göremeyen parti 2010 yılında kendini feshetse de bu, tehlikenin bittiği anlamına gelmiyor. Nitekim partinin kapatılmasından birkaç yıl sonra milyonlarca kişinin takip ettiği bir programda pedofilinin bir içgüdü olduğu ve bundan dolayı meşru sayılması gerektiğini anlatan bir konuşmacı çıktı. Yani şimdilik siyasi parti girişimi akamete uğramış olabilirdi ama başka kanallarla tam gaz propaganda ya devam!.. Ne de olsa Batı’nın dayattığı insan haklarından(!) olan ifade özgürlüğü onlardan yana!

...

Homoseksüel hareketin temel mantığı nedir? Diye soracak olursanız, “Her ne hissediyorsam meşrudur. Meşruyu ifade etmek ve talep etmek de hakkımdır” diye özetlerim. Onlara göre insanın arzuladığı her ne varsa istisnasız meşrudur. “Cinsel anlamda eğer hemcinsimi arzuladığımı hissedersen bu normaldir ve meşrudur. Yasalara düşen benim bu arzumu yerine getirmek için alt yapı hazırlamak ve beni güvence altına almaktır. Bu benim özgürlüğüm ve hakkımdır.” derler.

Bu fikrin selim akla ve İslam’a ne derece zıt olduğunu vurgulamaya gerek yoktur herhalde. Gözümüzü açık oynanan tiyatroyu görmemiz lazım. Müslümanlar olarak insanlığa karşı boynumuzun borcudur bu.

Peki bu harekete ve tehdide karşı nasıl hareket etmeliyiz? Bu da diğer yazımızın konusu olsun...❖

Bir Hadis

Davet

HAZIRLAYAN: İBRAHİM YARDIM

Buhârî ve Müslim, Câbir radiyallahu anh’dan rivayet ettiler. Şöyle nakletmekte:

“Senin ile ümmetin şuna benzer-siniz: Bir kral vardır, arsa edinmiştir, orada bir bina yapmış ve bir sofraya kurmuş, bir elçi gönderip halkı yemeğine davet etmiştir. Kimisi elçiye icabet etmiş, kimisi de etmemiştir. İşte melik (kral), Allah’tır. Avlu (arsa), İslâm’dır. Ev, Cennettir. Sen ey Muhammed, Allah’ın elçisisin. Kim davetini kabul ederse İslâm’a girer. Kim de İslâm’a girerse Cennete girer. Kim de Cennete girerse oradaki yemekleri ve meyveleri yer.”

(Buhârî, İ’tisam, 2)

(Kalbe Ümit Veren Hadisler I isimli kitabımızdan alınmıştır.)

düşünceler

HAZIRLAYAN: **ASLINUR BAHAR**

Ayağına batan dikenler, aradığın gülün habercisidir.

— **HZ. MEVLANA (KS)**

Geceye yenilmeyen her insana, ödül olarak bir sabah, bir gündüz ve bir güneş vardır.

— **SEZAİ KARAKOÇ**

Kuş, doğmak için, dünyası olan kendi yumurtasını kırmak zorundadır.

— **H. HESSE**

Teslimiyet pazarlıksız, İhlas endişesiz, samimiyet gösterişsizdir.

— **İSMET ÖZEL**

Saygı istiyorsanız, önce kendinize saygı göstereceksiniz. Herkesten üstün değiliz ama kimseden de aşağı değiliz.

— **PROF. DR. AZİZ SANCAR**

Sonradan anladım ki, zoruma giden şeyler sayesinde insanım.

— **İBRAHİM TENKEKİ**

Zor bir durumdan çıkmanın en iyi yolu, içinden geçmektir.

— **R. FROST**

Camide namaz kılarken, arka saflarda gülüşen koşturan çocuk sesleri yoksa, Gelecek nesiller adına korkulmalı.

— **FATİH SULTAN MEHMET**

Durmadan devam ettiğiniz sürece, ne kadar yavaş gittiğinizin bir önemi yoktur.

— **KONFÜÇYÜS**

İnsan insanın kurdu değil umududur.

— **PROF. DR. SADETTİN ÖKTEN**

Siz eşsiz birisi olarak doğdunuz, bir kopya olarak ölmeyin.

— **J. MASSON**

Yeryüzünün gerçek fatihleri kalpleri kazananlardır.

— **NURETTİN TOPÇU**

Suçlamak, anlamaktan daha kolaydır. Anlarsan, değişmen gerekir.

— **PEYAMİ SAFA**

Arı gibi elinden durmadan alsalar da balını, yaşadığı sürece iyilik yapmalı insan.

— **KEMAL URAL**

HAL DİLİ
OSMAN SUROĞLU

şehrin kalbi

**Doğrular her çağla çağdaştır da,
her çağ doğrularla çağdaş değildir!**

M. Selahaddin Şimşek

